

ገጽ 2

፪

ገጽ 3

ገጽ 5

ብመቐርባይን ፈተውተይን
ገዢን ግብሉ ገዳይ

ገጽ 9

ብዙህ
ዓውደታት
ዝመለሰ
ሰነድ
ፍልጠታ

ገጽ 11

ካምፒየን ሳይንስ ምዕራፍ
ግእዝ 2025

ብቐዳማይ ሚኒስትር ዝተመርሐ ላዕለዋይ ልኡኽ ሱዳን፡ ዑደቱ ዛጊው ተፋንዩ

ብቐዳማይ ሚኒስትር - ዶ/ር ካምላ እድረሰ ዝተመርሐ ሚኒስትር ጉዳይን ወጻኝን ሚኒስትር ዜና ባህልን ተረጎሞን ዝተቐየረ ላዕለዋይ ልኡኽ መምህሮ ሱዳን ኣብ ኣርትራ ዝገበር ናይ ክልተ መዓልታት ናይ ሰራሕ ምስጻሕ ዛጊው ትማሊ ኣብ ሰባታት ቅድሚ ቀነሪ ተፋንዩ፡

ሚኒስትር ዑሳማን ላዕለዋይ ኣምሳደር ዓሳ ኣስመድ ዓሳን ደሞ ኣብ ኣህጉራዊ መዓርፍ ነፍሲቲ ኣሰመራ ተረጎሞ ብክሰራ ኣፋጽምዎ፡

ቀዳማይ ሚኒስትር ዶ/ር ካምላ እድረሰ ንዑደቱ ኣመልኪቱ ምስጻሕን ዜና ኣርትራ ኣብ ዝሰ መሰለ፡ ንኣውታውን ታሪኻውን ዝምድና ኣርትራን ሱዳንን ኣብ ፖለቲካ ማህበራዊ ባህውን ቁጠባውን መዳደዩ ምምሳሌ ዘሎ ድሉትን ድልውነትን ሃዱ ብምጽር ኣቐዳምን ዝተኸተመ ስምምነት ብምልኡት ምምሳሌ ከምዝሰራሕ ኣረጋገጹ፡

ዶ/ር ካምላ ኣሰባሰቡ ሽግር ሱዳን ካብ ግዳማዊ ምስታትታዊት ርክብቲ ብሰዓውያንን ምቕላል ደገፍ መብዛታን ጉረባባንን ሱዳን ክፍታሕ ንዝጸውዕ ጸንቦ መርጺ ኣርትራ ብወገን ሃዱ ዓቢ ግምትን ክገብር ከምዝገበሐ ገለጹ፡

ላዕለዋይ ልኡኽ ሱዳን ብፅሑፍ ኣብ ሰባታት ምሽት ኣብ ኣዳራሽ ሃደ

ሰላሊ-ሳልሕ ዓብደልቃድር

ምስ ፕሪዚደንት ኣሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ዝገበር ርክብ ኣብ ምድገብ ክልተኣዊ ዝምድና ግምት ሱዳን ምዕራፍ ኣብ ዝቐድ ዘሎ ጸሓ ኮምኡውን ተሳታፊ ኣገዳሽት ኣብ ዘለዎ ዞውን ኣህጉራውን ጉዳይት

ምስታዩ ዝፍለጥዩ፡ ኣብቲ ርክብ ፕሪዚደንት ኣሳይያስ መርጺ ኣርትራ ኣብ ጉዳይ ሱዳን ንኣድነትን ክገብርን ሱዳን ዝድግፍ መስተላለፍ ጸንቦ ዘድልወገን ኮምዘኸነ ከረጋገጽ ከሎ ቀዳማይ

ሚኒስትር ካምላ ደሞ ንመርጺ መረሳኸት መምህሮን ህዝብን ኣርትራ፡ “ተሳቢ ዜከብን ታሪኻውን” ክበል ገለጸዎ፡

ቀዳማይ ሚኒስትር ሱዳንን ምሉኡ ዝመጸ ላዕለዋይ ጉጅለ ልኡኽን

ብዘይነዚ ብፕሪዚደንት ኣሳይያስ ኣፈወርቂን ሚኒስትር ዑሳማን ላዕለዋይ ተሰገዩ ኣብ ቀንዲ ጉድናታት ኣሰመራ ብጽግባ ዑደት ኣብ ዝገበረሉ ምሃራዊ ዝምድና ክልተኣ ህዝብታት ዝገልጽ ግብራ መልሲ ረኸበ፡

ማእከል - ሕጊ ዝጠሓሳ ተሽከርካርቲ፡ ልዕሊ 10 ሚልዮን ናቕፋ ተቐጺ.0ን

ኣብ ዞግ ማእከል ኣብ ዝተለፈ 9 ኣዋርሕ ብዋሳኤት ሕጊ ዝተኸሰ ልዕሊ 61 ሽሕ ተሽከርካርቲ ኣሁታት 10.5 ሚልዮን ናቕፋ ኮም ኣተቐጸዎ ኣዘዘ ፖሊስ ትራፊክ ሚጀር ሃብተ ገዢ ሓቢሩ፡

ካብብን ተኸሰሰን ዝተቐጸን ተሽከርካርቲ 37,098 መካይን 15,068 ብኸሰታታት 402 ሞተር ሳይክል 24 ደማ ዓራቢያ ፈረሰዮ፡

ኣብዚ ዝተጠቐሰ ኣዋርሕ ብሰሕዚ ዘጋጠመ 2,087 ሓደጋታት 27 ሰዓት

ህይወቱም ክሸኑ ከለዉ 114 ከቢድ 409 ደማ ቀለል ኣለዎ ጉድኣት ኮም ዝመረዖም ዝገለጹ ሚጀር ሃብተ ኣብ ንብረት ልዕሊ 13 ሚልዮን ናቕፋ ፅጎውት ኮም ዘጋጠመ ኣረጸኦ፡

ዝጠከሐ ጠንቅታት ሓደጋታት

መሳተ ሰቲኻ ምምራሕ መምርሒ ፍቓድ ዘይብልክ ምምራሕን ንኢጋር ቀዳማይ ዘይምሳሌ መዝገድኻ ዘይምሳሌን ርክብታት ዘይምሳሌውን ኮምዘኸነውን ገለጹ፡

ብዘይነዚ ፖሊስ ትራፊክ ዞግ

መረሳኸትን ወገንን መካይን ብሚኒስትር መዝገድ ዝቐድ ዓመታዊ ተፋንሽ መርመራ ቡሎ ክላውዶ ምስልፍ ተሳቢ ገዢ ምስታዊር ንብረት ካብ ናብ ኣመሪያም ቀዳማይ ንህይወቱም ህይወት ተሳቢቲን ክበን ተለፍታውያን ክኸኩን ኣገኻኸሩ፡

ሰላሊ ርብል መረሰሰ

ማእከል - አብ አካባቢያዊ ጥዕና ውጽኢታዊ ስራሕ ይዕመም ከምዘሎ ተገለጹ

ጨንፈር ጥዕና ዘገባ ማእከል፡ ኣብ 2008 ኣብ ንኡሳን ዞታት ሰረጃጅ ቤናኸን ጋላጥኦን ዝተኣታተወ ኮምፒውተር ሓሳብ ጽሬት ዘተባበረ ውጽኢት ኮምፒውተር ገለጹ።

ኣብቲ ጨንፈር ሓሳብ ኣተሳሰበ ጥዕና ኣቶ ኣብርሃም ባህሪ ብደረጃ ዓለም ዛብት ተፈልጦም ነብ ዘለዉ ተመሓላፍቲ ሕመማት እዮም 75 ሚሊዮን ብብድሉት ጽሬት ዝሸቡ ምዃናም ብምጥቃስ ሕብረተሰብ ኣተሳሰቦም ውልቃውን ጽሬት ብምዝውታር ንምክልኻሎም ንቐጅ ኣገርኦቶ ኮምፒውተር ደግሞ ኮምፒውተር ኣገዝቡ።

ኣብ 2006 ኣብ ገጠራት ብዘተካበረ መጽናዕቲ 2 ሚሊዮን ጥራይ ዝበረ ሸፊን ተጠቃምነት ዓይኒምድራ ኣብዚ እዋንዚ ናብ 89 ሚሊዮን ኮምፒውተር ብምሕብር እዚ መርኣዮ

ናይቲ እናሰረጸ ዝመጸ ንቅሓት ኮምፒውተር ኣረጸኡ።

ብዛ ደረጃ እናጣዩ ዝኸይድ ዘሎ ተጠቃምነት ዓይኒምድራ ውጽኢት ተጠርቦ ዘሎ ንቅሓት ምዃኑ ብምጥቃስ ደግሞ ብወጽኡ ዝኸይድ ንጥራታት ርኡይ ውጽኢት ደርጊብ ኮምፒውተር ደግሞ ንምውጋድ ኮኣ ዕቡብ ምክትታል ኮምፒውተር ኣገዝቡ።

ሕብረተሰብ ብካሊ ህጻናት ደማ ብጽላይ ጥቅይ ተመሓላፍቲ ሕመማት ከይኣኑ እንክነብሩ ማይን እንምጥ መዛብን ብጽሬት ክተኣብቱ ቅድሚ ምምጋብ ደማ ኣኣዳው ብማይን ሳምናን ምሕጸብ ክበወተር ምዃና።

ንጽጉማት ተመሃሮ ደገፍ ናውቲ ትምህርቲ ተገይሩ

ኣብ ዞገ ዓገሰ - ንኡሳን ዞታት ከረንገን ገለብጹ ኮምፒውተር ኣብ ዞገ ጋላጥኦ - ንኡሳን ዞገ ባህሪ ንፅፂሊ 600 ጽጉማት ተመሃሮ ደገፍ ናውቲ ትምህርቲ ተገይሩ።

በዚ መሃሪት፡ ኣብ ከተማ ከረን ካብ 25 ኣብዮተ-ትምህርቲ ዝዘዋወሩ 240 ተመሃሮ ዋጋ 28,476 ናቕፋ፡ ኣብ ንኡሳን ዞገ ገለብ ደማ ዋጋ ፊል. 7,119 ናቕፋ ናውቲ 360 ጽጉማት ተመሃሮ ተገይሩ።

ብዘይኸይዱ ምስ ቤት-ጽሕፈት ትምህርቲ ንኡሳን ዞገ ከረን ብምርድጻ፡ ቁጠባዊ ጽጉማት ዘለዎም ተመሃሮ ብዘይ ክፍሊት ኮምፒውተር ደግሞ ኮምፒውተር ክፍሊት ኮምፒውተር ኣተሓሰቡ።

ቤት-ጽሕፈት ዕዮን ማእከራዊ ድሕነትን ኣጸጸሩ።

እዚ ኮምፒውተር እንክሎ፡ ቤት-ጽሕፈት ዕዮን ማእከራዊ ድሕነትን ኣብ ንኡሳን ዞገ ባህሪ ን300 ጽጉማት ተመሃሮ ተመሃሊሊ ሓገዝ ገይሩ።

ሓላፍቲ ኣብዮተ-ጽሕፈት ዕዮን ማእከራዊ ድሕነትን ኣብ ዝዘመዘመ ቃል ዓመት መጻ ንጽጉማት ተመሃሮ ዝመገብ ሓዘኹ፡ ምምሕዳራት ክብሉ ኣብ ዝዘርዝሩ መጽናዕቲ ዝተመርከብ ምዃኑ ብምሕብር፡ ወለድን ኣላይንን ብካሊ ደማ ሕብረተሰብ ዕላማኡ ብምጥቃስ ቀጸሊ ምክትታል ክከበሩሉም ኣተሓሰቡ።

ጊንዳዕ - ኣገልግሎት ክታብት ብዓይነትን ሰፍሓትን ክብ ኢሉ

ኣብ ንኡሳን ዞገ ጊንዳዕ - ምምሕዳር ክብሉ ናብይ ምራራ ተደኪሩ ኣብ እትርከብ መደበር ጥዕና ዳክሲ፡ ኣገልግሎት ክታብት ብዓይነትን ሰፍሓትን ኮምፒውተር ሓሳብ ናይታ መደበር - ተሓጋጒዚ ነርሰ ኣብል ገብረሂወት ሓሰሩ።

ኣብታ መደበር ኣገልግሎታት ሕርሲ፡ ክታብት ህጻናት፡ ተመላሊሱ፡

ሕመማት፡ ወለንታዊ መርመራን ፋርማሲን ኮምፒውተር ብምጥቃስ፡ ቀጽሪ ናብ ትኣል ጥዕና እናተመላሰ ክንክን ዝከብራ ነፍሰ-ዳራትን ኣብ ትኣል ጥዕና ዝተሓሳነ ምስ ናይ ዝተሓላፈ ዓመት ክክጸር ከሎ ብቐደም ተኸተል ብጊንዳዕ 7ን ሚሊዮን፡ ሸፊን ክታብት ህጻናት ደማ ብጊንዳዕ 27 ሚሊዮን ክብ ኮምፒውተር ገለጹ።

ህጻን ናይታ መደበር ጥዕና ንክሕደስ ብከርቲ ተጠቃምነት ደውሎ ኮምፒውተር ዝተሓላፈ ኣኮሪኡ ስራሕ ምምሕዳር ክብሉ ናብይ ምራራ ኣቶ ዓብዱ ማሕመድ ብወጽኡ ደገፍ ጨንፈር ጥዕና ዞገ

ሰ/ቀ/ባሕሪ ከይፍለዮም ጸዊዑ።

ነበርቲ ብግደኣም ሳላቲ ብምያውያን ዝመዝገመ ቀጸሊ ኣስተምህሮታት፡ ኣፍልጦም ኣብ መዳይ ጥዕና እናበረኸ ኮምፒውተር ገለጸም።

መደበር ጥዕና ዳክሲ፡ ንምምሕዳር ክብሉ ናብይ-ምራራ፡ ኮምፒውተር ንክብራታት መዳልዮ፡ በገላ ቅሩሕ፡ ምሕላፍን ከዋኸንን ኣገልግሎት ትህቡ።

ገልጻሎ - ኣብ ምውጋድ ጉዳእቲ ልምድታት ጉስጓስ ተካዩዱ

ቤት-ጽሕፈት ዕዮን ማእከራዊ ድሕነትን ኣብ ንኡሳን ዞገ ገልጻሎ፡ ምስ ቤት-ጽሕፈት ጥዕና ብምውህድ፡ ኣብ ምምሕዳራት ክብሉ ባዩ ቡያን ሓውሲ ከተማ ገልጻሎ ኣብ ምውጋድ ጉዳእቲ ልምድታትን ምክብር መሳሰሉ ቁልዑን ደቂኣንክብቶን ከተከራ ገነዩስ ኣኮዩዱ።

ኣብቲ ርክብ ጠንቅን ሳብናትን

መርኣ ትሕቲ ዕድመን ክሸጥ ደቂ ኣንክብቶን ብመንጽር ሕጊ ኣርትራ ብሰፊሖ ቢህ።

ሓላፊ ናይቲ ቤት-ጽሕፈት ኣቶ መሓመድ ዓብዱ እቲ ዕላማ - ንቅሓት ሕብረተሰብ ክብ ብምግል፡ ዝበረ ግብይ ኣተሓሳነን ርድኢትን ንምቕያር ኮምፒውተር ገለጸ።

ንኣገዳሕት ናይቲ ኣስተምህሮኦዊ እዮስ ዝጠቐሰ ሓላፊ ቤት-ጽሕፈት

ጥዕና ነርሰ ማሕመድ ኣሕመድ ብወጽኡ ኣብቲ ዝደለ ሽቶ ንምብጻጽ ሓሳብ ስራሕ ክድንገሩ ኣገኛኸሩ።

ተሳተፍቲ ብወጽኡም፡ ምውጋድ ንሰይቲ ልምድታት ብካሊ ርክብ ክሸጥ ደቂኣንክብቶ ከኣ ብጽላይ ናብ ዝተሓተ ደረጃ ንምውራድ፡ ንቅሓት ሕብረተሰብ ዘበርኽ ገነዩስን ኣስተምህሮታትን ክኮይል ተሓብዮም።

ጎልጅ - ሕመም ዓሶ ንምግታእ ጉስጓስ ይካየድ

ቤት-ጽሕፈት ጥዕና ኣብ ንኡሳን ዞገ ጎልጅ፡ ኣብ ማለታት ምክልኻል ሕመም ዓሶ ማይ ወለድ ሕመማትን ከተከራ ስራሕ እየስ ይደድ ኣሎ።

ዕላማ ናይዚ ኣብ ከላን ምምሕዳራት ክብሉ ዝኸይዱ ዘሎ ጎልጅ ንቅሓት ሕብረተሰብ ኣብ ኣገባቡ ምክልኻል ተመሓላፍቲ ሕመማት ብካሊ ሕመም ዓሶ ኣብ እዋን ክራማት ዝክሰቱ ማይ ወለድ ሕመማትን ደማ ብጽላይ ክብ ብምግል መጠን መልክፍቲ ንምቀጽጻር ኮምፒውተር ሓላፊ ኣገልግሎት ጥዕና ናይቲ

ንኡሳን ዞገ ነርሰ ገለይ ጥላክቢ ገለጸ።

እቲ ንኡሳን ዞገ ጠንቂ ምክልኻል ሕመም ዓሶ ዝኸይዱ ጥገና ጥገናት ብዘኣኣ ዓይኒታት ማይን ሰለዘርኩ ብጽላይ ኣብ ወቕቲ ክራማት ሕመም ዓሶ ማይ ወለድ ሕመማትን ሰለዘክሰቱ ነበርቲ ንክሉም ናይ ምክልኻል ማለታትን መምርሒታትን ብጠንኦ ክክተሉን ኮምፒውተር ክብሉዎ ጽሬት ክበውትን ኣተሓሰቡ።

ማእከል ጥዕና ጎልጅ ናብ ኮማንዳ ሀሰርታል ምግባር ዝጠቀሰ ሕፃኖም

ኣገልግሎት ኮምፒውተር ዝጠቐሰ ነርሰ ገለይ ሕብረተሰብ ብሰብ ሞያ ጥዕና ዝመዝገመ ምክሪ ክሰጥ ኣብ ክብሉ ዝሎ ዕድላት ሕፃኖም ብጠንኦ ክጥቀሙን ተሓብዮ።

ክኣ ክብሉዎ ጥዕና ኣቶ ማሕላል ዝበረሃውት ብወጽኡ ምብርታት ክራማት ንምርክኦ ጥገና ምክሪ ክኣታት ኮምፒውተር ብምጥቃስ ነበርቲ ጉራጉ ሰታዊ ንጥራታቶም መራብኪ ጥገና ኣብ ምውጋድ ክከዩን ናመሲዮ ክበውትን ኣተሓሰቡ።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ብርሃን ምሕረት-ኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ

ዓብይልቃድር ኣሕመድ

ቁ.ሰ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስጉዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእ-ብርሃን ሃብተ-ገብርኤል

ተስፋ-ኣለም ዮማን

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ቁ.ሰ 201820 (250)

ፋክስ. 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም

ትንሱእ ፍሰሃዩ

ሳምራዊት ሃብተ

ሰሎሜ ኣፈወርቂ

ፋዋና ኣድም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቁ.ሰ.113395-07588045

ምልክታ

ቁ.ሰ 125013 - ቁ.ሳ.ጸ. 1284

ዑደት ቀዳማይ ሚኒስትር ሱዳን ነጻብራቕ ታሪካዊ ዝምድናታት

ዲዛይን - ታላሃዝ ኣብርሃ
ስኢሊ-ኣክሊሉ ዘርኣዝጊ
ሳልሕ ዓብደልቃድር

ፍረ ጸዕሪ

ሕርሻን መግብን

ሚኒስትሪ ሕርሻ

ተኣምራታዊ ገረብ ሞሪንጋ

አገባብ አጠቃቅማ ውጽኢት ገረብ ሞሪንጋ

ካልኦይን መወዳለብን ክፋል

አቅጽልቲ

ናይ አቅጽልቲ፡ መረቅ ንምስራሕ ናይ ጨንፈር ጫፍን ውልዶ አቅጽልትን ምጥቃም ይከኣል። አረግቶትን ዝቐምሰሉን አቅጽልቲ ከምኡ'ውን ኣብቲ ቀጽሊ ዝርከቡ ንኣሽቱ ጨናፍር ክእለዩ ይግባእ። እዞም አቅጽልቲ እዚኦም ደረቅ ናይ ቀጽሊ ሓርጭ ንምድላው ተመረጽቲ እዮም።

ለቐታ ዘርኢ

ንመግቢ ተባሂሉ ዝእከብ ለቐታ ዘርኢ ገና ብሸዊቱን ብልምሉምን ከሎ ይእከብ። ብምሉኡ ድማ ክብላዕ ይከኣል። እቲ ዝፈረየ ዘርኢ ንዘይቲ ምጽማቕ ዝድለ እንተድኣ ኩይቲ፡ እቲ ለቐታ ዘርኢ ኣብቲ ገረብ ከሎ ከም ዝደርቅን ክላዕ ዝጸልምን ክጸንሕ ይግባእ።

ካልኦይን ሞሪንጋ

- **ንመግቢ እንሰላ፡** ቀጽሊ ሞሪንጋ ልዑል ዝኾነ መኣዊ ትሕዝቶ ስለዘለዎ፡ ንመግቢ ክብቲ፡ ጤሉ በገሪ፡ ሓሰማን ማንቲለን ክገልግል ከሎ፡ ንዓላታት ምምጋብ'ውን ይጠቅምዮ።
- **ንመጽረይ ገዛ፡** ዝተወቐጠ ቀጽሊ ሞሪንጋ ኣብ ገለ ክፋል ከባቢታት ሃገር ናይጀርያ ንመሕጸቢ ናውቲ ገዝን ዓላታትን ኣገልግሎት ይውዕል።
- **ንድኹዒ፡** ዘርኢ ሞሪንጋ ተጽሚቂ ንመሰርሒ ዘይቲ ክጠቅም ከሎ፡ እቲ ካብኡ ዝርከብ ፍሩሰት ድማ ንመግቢ እንሰላ ይጠቅም። ለቐታ ዘርኢ ሞሪንጋ ኣብ መሬት ምስ በሰበሰቡ፡ ሃብታም ዝኾነ ትሕዝቶ ፕሮቲን ስለ ዘሎ'ውን ንድኹዒ ዘራእቲ ጠቓሚ እዩ።
- **ንዕንዲዳ፡** ካብ ሞሪንጋ ዝርከብ ዕንዲዳ ንመሰርሒ ዓለባ ከምኡ'ውን ንመሰርሒ መድሃኒትን መግባባቕን (ከም ኮላ) ይውዕል።
- **ንመጽረይ መግቢ፡** ካብ ዘርኢ ሞሪንጋ ዝርከብ ድኹም ሓርጭ ንመጽረይ መግቢ፡ ብዘይ ኣብ ሓዊ ምፍላሕ ክገልግል ከሎ ከምኡ'ውን

ካብ ቃንጫ ሽቡር ዝርከብ ጽማቕ ንምጽራይ ሞቕሚ ኣሎም።

- **ንመግቢ ንዘቢ፡** ዕንባባ ሞሪንጋ ልዑል ዝኾነ ትሕዝቶ ምጽምጸ ስለ ዝርከቦ ንመግቢ ንዘቢ ተፈታዊ እዩ።
- **ንግርማ፡** ገረብ ሞሪንጋ ኣብ ብዙሓት ሃገራት ኣብ ጎደናታትን ናይ ኣባይቲ ገደናን ከም መመልከዒ ይትከል።
- **ንቐድመ ምክልኻል ሕማማት ብቐሊ፡** ቀጽሊ ሞሪንጋ ቅድሚ ዘርኢ ምዝርኡ ኣብ መሬት ተቐቢሮም ንዝትከሉ ፈልሰታት ከም መከላኸል (Damping off) ይጠቅም።

ሞሪንጋ ኣለፈራ ተኣምራታዊ ገረብ ንሕክምናዊ መድሃኒት

አገዳስነት ገረብ ሞሪንጋ፡ ኣብ መዳይ ባህላዊ ሕክምና ነዊሕ ዘመናት ዝገበረ ክኸውን ከሎ፡ ኩሉ ክፋል ናይዚ ገረብ ንዝተፈላለዩ ባህላዊ መድሃኒት ከም ዝጠቅም ተረጋጊጹ ኣሎ። ውጽኢት ናይዚ ገረብ ኣብ ባህላዊ ሕክምና ኣብ ኣህጉር ኣፍሪቃ፡ እስያን ኣመሪካን ብሰፊሕ ክጥቀሙ ከም ዝጸንሑን ኣብዚ ቀረባ እዋን ከኣ ገለ ካብዞም ባህላዊ መድሃኒታት፡ ብላባራቶሪ መርመራ ድሕሪ ምግባር መረጋገጹ ዝተገባዙን ብቐዓት ምዃናም ዝተመስከረሎምን እዮም።

ሞቕሚ ቀጽሊ ሞሪንጋ

- ካብ ቀጽሊ ሞሪንጋ ዝርከብ ጽማቕ፡ ኣብ ህንዲ ንደም ብዝሕን ጭንቀትን ንዘሎዎም ሰባት ክጠቅም ከሎ ኣብ ስኔጋል ድማ ካብ ቀጽሊ ሞሪንጋ ዝርከብ ጽማቕ ንሕማም ሽቡር ንምሕካም ከም ዝሕግዝ ይሕበር።
- ጽማቕ ቀጽሊ ሞሪንጋ ምስ ጽማቕ ካሮት ተሓዋዊሱ ምስታይ፡ ዓጽረ ሸንቲ ንዘሎዎም ሰባት ብጽቡቕ ከም ዝሸኑ ይገብር።
- ጽማቕ አቅጽልቲ ሞሪንጋ ንሕማም ቆርባት መሐከሚ ይጠቅም።

- ቀጽሊ ሞሪንጋ ሕክምና ንረስኒ፡ ሰዓል፡ ረኽሲ ዓይንን እዝንን፡ ንጉንፋዕ ንነድሪ ክሰቦን መዓናጡን የገልግል።
- ውልዶ ቀጽሊ ሞሪንጋ ኣዴታት ምስ ዝምገባ ናይ ጸባ ጡብ ትሕዝቶ ይውሰኽን ከምኡ'ውን ንመሐከሚ ዋሕዲ ደም ይጠቅም።

ሞቕሚ ሰራውር ተኸሊ ሞሪንጋ

- ንተመላላሲ ረሰንን ቃንዝን (against intermittent fevers) መግቢ ክጠቅም ከሎ ናይ ቁሪ ምልክታት ክስመዓና ከሎ፡ ውልዶ ቀጽሊ ሞሪንጋ ብምሕያኽ የግባሰልና።
- ኣብ ኢድ ወይ እግሪ ብሰንኪ ባርዕ ሓዊ፡ ማይ ምስ ዝመዕግ ዝተወቐጠ ሰራውር ምስ ዝጥፍጠፎ ብቐሊሉ ንምሕካም ይጠቅም።
- ሰራውር ሞሪንጋ ጀሬዕነ ወይ ቀጥቂጥካ ብምስታይ ከም ቡርጋ (purgative) ንኸሰዕ መድሃኒት የገልግል።
- ንቕሰልን ብሓደጋ ንዝጋጥም መጉዳእትን፡ ሰራውር ሞሪንጋ ተወቂጡ ምስ ዝጥፍጠፍ ንመሐከሚ ይጠቅም።
- ሰራውር ሞሪንጋ ተጽሚቂ ምስ ጸባ ተሓዊሱ ንዓባይ ሰዓል፡ ኣዝማ፡ ቅርጥማት ሕቕ (lumbago)፡ ንሕማም ዕርቂ፡ ንቓንዝ ሕቕ፡ ንሕማም ጸላም ከብዲ፡ ንላልሽ፡ ንወሽጣዊ ነድሪ ሰብነት ንምፍቀስ ይጠቅም።

ጉንድን ቅላጥን (ቅራፍ) ሞሪንጋ

- ሰራውርን ቅላጥ ጉንድን ሞሪንጋ ተወቂጡ ኣብ ቁሰሊ ናይ ቆርባትን ነድርን ብምጥፍጣፍ ንመሐከሚ ይኸውን።
- ጉንዲ ሞሪንጋ ተዝፍዚፉ ሓዲፋ ማይ ብምስታይ፡ ካብ ብሕጽረት ሺታሚን 'ሲ' ዝመጽእ ሕማም ሰኮርቪ (Scurvy) ንምፍቀስ የገልግል።
- ካብ ቅላጥ ጉንዲ ዝርከብ ጽማቕ፡ ኣብ እዝንን ኩርምትን ብምንጣብ ንናይ እዝንን ኩርምትን ቃንዝ ንምዕጋስ ይሕግዝ። ብተወሳኺ ንፈውሲ ሃተፍተፍ ይጠቅም።

ሞቕሚ ዕንዲዳ ተኸሊ ሞሪንጋ (GUM)

- ዕንዲዳ ሞሪንጋ ምስ ዘይቲ ስምስም ኣብ ርእሲ ብምንጣብ፡ ንሕማም ርእሲ መግቢ ክኸውን ከሎ፡ ኣብ እዝኒ ብምንጣብ ድማ ከም ናይ እዝኒ ቃንዝ መግቢ ይጠቅም።

ሞቕሚ ዘርኢ ሞሪንጋ (Seed)

- ንረስኒ መግቢ
- ዕንባብ፡ ቀጽልን ሱርን ሞሪንጋ ንዝተፈላለዩ ኣብ ሰብነት ዝፍጠሩ ሞሪታት መድሃኒት ክኸውን ከሎ፡

ዘርኢ ሞሪንጋ ንናይ ወሽጣዊ ሞሪታት ንምፍቀስ ከም መድሃኒት የገልግል።

- ካብ ዘርኢ ሞሪንጋ ተወቂጡ ዝተዳለወ ቢሑቕ፡ ኣብ ጡብ ኣድጊ ብምጥፍጣፍ ንምፍቀስ ይጠቅም።

ሞቕሚ ዘይቲ ዘርኢ ሞሪንጋ (Seed Oil)

- ንሕማም ጭንቀትን ካብ ሕጽረት ሺታሚን - 'ሲ' ዝመጽእ ሕማም ሰኮርቪ (Scurvy) ንምፍቀስ ይጠቅም።
- ንሕማም ፍሕፍን ፕሮስታይት (Prostate)ን ዝበሃል ጽኪ ንምሕካም የገልግል።
- ከም ቡርጋ ብምስታይ ንክሰዕ ምፍቀስ ይጠቅም።

ሓርጭ ዘርኢ ሞሪንጋ ንኣገልግሎት መጽረይ ማይ

- ሓርጭ ዘርኢ ሞሪንጋ ብተፈጥሮኡ ዝግ ናይ ምባል ባህሪ ስለ ዘሎ፡ ኣብ ረሳሕ (ሕርኽርኽ ዝበለ) ማይ ምስ እንብጽብዎ፡ እቲ ሓርጭ ዘርኢ ሞሪንጋ ምስቲ ሕርኽርኽ ዝብል ርስሓት ማይ ተላጊቡ ናብ ታሕቲ ገጹ ብምውራድ ዝግ ይብል። በዚ ኣገባብ ረሳሕ ማይ ናይ ምጽራይ ባህሪ ኣሎ። ባክተርያ ብሓፈሻ ኣብ ማይ ዘሎ ሶታ ምስ ተሪር ዝኾነ ባክታ ናይ ምጥባቕ ባህሪ ኣሎዎም። ሓርጭ ዘይቲ ሞሪንጋ ጌርካ ነቲ ማይ ምስ እትብጽብዎ፡ እቲ ሓርጭ ነቲ ሕርኽርኽ ዝብል ርስሓት ንታሕቲ ገጹ ዝግ ስለዘብሉ፡ ዳርጋ ኩሎም እቶም ባክተርያ (90-99 ሚእታዊት) ንታሕቲ ገጹም ዝግ ይብሉ'ዮ። ክፋል ናይ ምጽራይ መሰርሕ ይካየድ። ዝዚ ማይ'ዚ ካልእ ዓይነት ምጽራይ ምስ እካይደሉ

ብዘይ ማይ ምፍላሕ ወይ ድማ ምሕዋስ ክሎሪን ምሉእ ምጽራይ ይኸኣሉ ንኽንሰትዮ'ውን ውሑስ ይኸውን።

እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተገልጹ ገለ ውሑዳት ካብቶም ባህላዊ መድሃኒታት ኣብዚ ቐረባ እዋን ብሕክምናዊ ላባራቶሪ ምርምር ተጸርሎም ዝተረጋገጹ ክኾኑ ክለዉ ካብ'ዚኣቶም ንምጥቃስ።

- ካብ ቀጽሊ ሞሪንጋ ዝርከብ ጽማቕ ብምስታይ፡ ኣብ ደም ንዝርከብ ሽቡር ብምጉዳል፡ ኣብ ውሽጢ 3 ሰዓት ርኡይ ለውጢ ከም ዝህብ ተረጋጊጹ።

- ካብ ዝኸፈነ ሰራውር ተወቂጡ ዝርከብ ጽማቕ ብምስታይ ኣብ ምፍቀስ ረኽሲ ዓቢ ውጽኢት ኣርእዩ።

- ካብ ዘርኢ ዝርከብ ፈሳሲ ንሕማም ቅርጽት ኣብ ምሕካም ዓቢ ውጽኢት ኣሎዎ።

- ኣብ ዝተገብረ መጽናዕቲ ካብ ዘርኢ ዝወጽእ ዘይቲ ንክፍሉ-ጸራት ዝተፈላለዩ ሕማማት ኣብ ምፍቀስ ከም ዝጠቅም ውጽኢት ኣርእዩ።

- ካብ ናይ ጉንዲ ቅራፍ ዝወጽ ቀመም'ውን ኣብ ምቁጽጸር ትርግታ ልቢ ዓቢ ውጽኢት ኣርእዩ።

- ካብ ሰራውር ዝርከብ ቀመም'ውን ኣብ ምሕካም ዝተፈላለዩ ረኽሰታትን ምቁጽጸር ስርዓተ ደምን ከምቲ ካብ ዘመናዊ መድሃኒት ዝርከብ ከኒና ማዕረ ዝኾነ ውጽኢት ከምዘርኣየ ተረጋጊጹ።

መወከሲ ጽሑፍ፡
ተኣምራታዊ ገረብ ሞሪንጋ

መኣዛ ፍረ ጸዕሪ

መኣዛዊ ትሕዝቶ ሞሪንጋ

ለቐታ ዘርኢ ሞሪንጋ (Pods):-
86.9 ሚእታዊት ጠሊ፡ 26 ካሎሪ፡ 2.5 ግራም ፕሮቲን፡ 0.1 ግራም ቅብኣት፡ 3.7 ግራም ካርቦሃይድሬት ይውንን።

ጥሉል ቀጽሊ (Fresh leaves):-
75 ሚእታዊት ጠሊ፡ 92 ካሎሪ፡ 6.7 ግራም ፕሮቲን፡ 1.7 ግራም ቅብኣት፡ 13.4 ግራም ካርቦሃይድሬት ይውንን።

ደረቅ ውቕጥ ቀጽሊ ሞሪንጋ (Leaf powder):-
7.5 ሚእታዊት ጠሊ፡ 205 ካሎሪ፡ 27.1 ግራም ፕሮቲን፡ 27.1 ግራም ቅብኣት፡ 38.2 ግራም ካርቦሃይድሬት ይውንን።

ውሑስን መኣዛውን መግቢ ንኹሉ፤ ኣብ ኩሉ!

ሕዳሽ ሽባብ

ሃ.ማ.መ.ተ.ኤ. ምክር ብተሰፎን ካብ ዝጅምር፡ ብዙሓት መንእሰያት ተጠቐምቲ ናይ'ዚ ኣገልግሎት ኮይኖም ኣለዉ። ንኡስ ዓምዲ “ሕቶ ሸባብ” እምበኣር ንገለ ካብ'ቲ ብቐጽሪ ስልኪ 124256 ወይ ብቐ.ሓ.ጸሰጣ 1042 ናብ “ሆት ላይን” ዝቐርብ ሕቶታት እያ እትምልሱ።

ደዋለ፤ ሄለው፡ ኣገልግሎት ምክር ብተሰፎን?

ኣማኻሪ፤ እወ፡ ኣገልግሎ ምክር ብተሰፎን ደዊልኩም ኣለኹም መን ክብል? ዕድሜኻን ኣድራሻኻን ዶ ምሓበርኻ፤?

ደዋለ፤ ፍጹም እበሃል። ኣብ ሃገር ፊንላንድ ዝኮበር፡ ወዲ 44 ዓመት ኤርትራዊ'የ።

ኣማኻሪ፤ መርሓባ፡ እንታይ ክንሕግዘ።

ደዋለ፤ ቅድሚ 15 ዓመት ኣቢሉ ናብ ሰደት ቅድሚ ምምርሐይ፡ ንዝከበረኒ ሓዳርን መጻምደይን ንዝፈጸምክዎ በደል፡ ብመቐርበይን ፈተውተይን ከይተረፈ ዝተኻዓብኩሉ ጉዳይ'የ ክድውል ደሪኹኒ ዘሎ። ሃገር እንተ ቐየርኩ ዘይቐየር ተግባር ምፍጻመይ ናብ ደቂ ተባባትዮን ብሰንኪ ኣፍልጦ ዝብደላ ብርሃን ዝገ ንዝኾና ደቂ ኣንስትዮን ሃገረይ፡ ካብዚ ገለ ቀሲጥም ኣብ ልዕሊኣን በደል ካብ ምፍጻም ክቐጠብኝ ንዘይረገኣ መንፈሰይ ብምድኹም ኣንፈላ፡ ቅሳነት እንተ ወረደኒ ብምባል'የ ነቐለ።

ኣማኻሪ፤ ብኸመይ ደኣ ረኺብኪያ ኣዛ ተለፎንና?

ደዋለ፤ ደሃይ ሃገር ብመራሽቢ ብዙሓት ብሳተላይት ኣቢልና ብማሕበራዊ መራሽቢ ኽእ ብሸባይት ዶት ኮም ስለ እንክታተል፡ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ኣይረሓቐትናን። ሕጂ ድማ ኣብ ውሽጢ ተደጉሉ፡ ምስ ጉዕዞ ሰደትን ከልቦትቦትን ክሃሰለይ ንዘይከኣለ በሰላ፡ ተምሳጦይ ገሊጹ ብኣካል ተራሽቢ ይቐረ ምባል ንዘይሰለጠኒ ዝሓሸት ኣማራጺ ኢላ ስለ ዝሓሰብክዋ'የ፡ ምሳኹም ከዕልልን ወሲኹ።

ኣማኻሪ፤ ኣገልግሎትና ኣብ ህይወት ዘጋገሙ ዝተፈላለዩ ሕቶታት ብዘይ ስክፍታ ምግደልና ብመስመር ተለፎን ጉዳያቶም ንክትንፍሱ ዝተዳለወ'የ። ብተወሳኺ ሓፋሽ ክመሃረሉ ኣገዳሲ'የ ዝተባህለ ድማ ኣብዛ ዓምድና ብኣፍልጦ ምግደልና ይጽሓፍ። ፍጹም፡ ኣገልግሎትና ከምዚ ዝገለጽኩልካ ስለ ዝኾነ ሕጂ ምሳና ከተዕልለሉ ዝመረጽካሉ ጉዳይ እንታይ ምኻኩዶ መዕለሰኒ?

ደዋለ፤ ‘መምሃንሪ ኣይግበርካ መምሃርን ኣይኻላእካ’ ከም ዝበሃል፡ ኣብ ዘለኹም ሃገር ንገል ኣንስተይቲ ዝያዳ ክብሪ ዝወሃበሉን፡ ክጻወራሰ ይትረፍ፡ ሰብኣይ ማዕረ እንሰላ ዘቢት እናተራእየ፡ ንሓዳር ግዲ ዘይብለን፡ ከም ሻሙ ቡብዝጥዕመካ እናኸድካ ዝምራሕ ናብራን ብኩል ባህሊ ኣብ ዘለወን ኤውሮጳ ኮይኑ በቲ ክቡር ኤርትራዊ ባህልን ሰነድዓትን ተቐይደን ይዕበ ይንኣስ በደል እናተጻወራ፡ ሓዳረን ገዋ ኣቢለን ብወለደንን እምነትን ተማእኪለን

ብመቐርበይን ፈተውተይን ዝተኻዓብኩኩ ጉዳይ

ናብራኣን ዘካይዱ፡ ሞስኣን ንምንጋርን ይቐረ ንምባልን'የ መግቢ ሓሳቢይ።

ዓምድኹም ከኣ ጋዜጣ ብዝገንጸለ ዘይትሰገር ዓምዲ ብምኃና ንመንእሰያት ኣተኩርኩም እተልዕልዎ ኣርእሱታት፡ እትልግሰዎ ኣማራጺ ሓሳባት ዘሕድሮ ጦብላሕታ፡ ኣካል ናይዚ ምክር ኮይኑ፡ ካብኹም ክቐበሉ ዝከበረኒ ሞያዊ ትሕዝቶ ዝሓዘለ ቀምሃገር ብምዝንጋዕ ዘይኮነ፡ ብፍልይ ዝበለ መልክዑ፡ ባዕሊይ ኣንቁሉ፡ ውሽጢ መሊኡ ካልእ ከይሓሰብ ንዝሓዘኒ ዘርጊ፡ ብመንገድኹም ክጸሓፈለይ ስለ ዝደለኹ'የ፡ ከዕልለኩም ወሲኹ። ዛንታይ ዝተማለኣ መታን ክኸውን ንሰኻውን ዝመስለካ ክትሓተኒ ፍቓደኛ'የ።

ኣማኻሪ፤ ሕራይ፡ በል እስኪ፡ ናብቲ ዛንታ ንቐጽል?

ደዋለ፤ ኣብ 2006 ብወግዳ፡ ብለምለም ዳስ ከበሮ ለጋቤ ብባህልን ልምድን ሃገረይ ተሰንዖ፡ እንተ ዓወረት ከይጠልማ እንተ ሰንክልኩ ምርኩስ ኮይና ከተሳልዩኒ፡ ብፍቕሪ ምስ ዝተላለኸዎ ገል ቃል ኪዳን ኣሲሪ። ይኹን'ምበር ገልና ተወሊዳ ክልተ ዓመት ክሳብ እትመልእ፡ ሞጡሕ ሓዳር ነይሩና። ብዓልቲቤተይ ሕያወይትን ንስለይ ክትብል ኩሉ እትጻወርን ለዋህን'ያ ዝከበረት። ኣነ ግና ንግሆ ዝከበረ ጥዑይ ጠባይይ፡ ንምሽቱ ዘይድገም፡ ማይ ቀጠነ ኢላ ዝጃየቐን ተኾርፊ ዝውዕልን ሰብ ተቐይረ። ኣተዓባቢያይ ኮራይን ብቐለሉ ዘይጥበርን ኣቀባጢሮምለይ ዘይሰድዕን ቁልዓ'የ ዝከበርኩ። ብእኡ ተደፋፊኡ'የ ዝኸውን ኣብ ሳልሳይ ዓመት ሓዳርና፡ ንኣሸቱ ጉድለታት ዘይጸወር፡ ኩነታት ብዓልቲቤተይ ከይሓለኹ፡ ነገራት ኣነ ብዝበልክዎም ጥራይ ክኸዱለይ ዝደሊ ዓይነት ሰብ ተቐይረ። ጸጽቡቕ ቀበረ፡ ከምዛ ኢደ እግራ ተሳሊመ ዘይተመርግክዋ፡ ደገ ምምሳይ ለመድኩ። ብሰሪ'ዚ ኣብ ልዕሊኣ ዝከበረኒ ፍቕሪ ከህሰስን ንንግስተይ ዘቐሕር ተግባራት ምድጋምን ተታሓሓዘዮ።

ኣማኻሪ፤ እንታይ ተረኽብ ደኣ?

ደዋለ፤ ጉደሉ እንተ ዝርከብ ደኣ ጽቡቕ እንድዩ። እንተኾነ ሓደ እዋን ካብ ዝቐመጠሉ ሓውሲ ከተማ፡ ናብ ካልእ ከባቢ ብሰራሕ ምስ ቀየርኩ'የ እቲ ነገር ዝለዓል። ነታ ኣብ ዝገ ገዲፊያ ዝኸድኩ እምነቲ ብዓልቲቤተይ ረሲዐ፡ ዝጀመርክዎ ቀንጠብጠብ መደብ ሰረሐይ ወዲኣ ዝገ ኣብ ዝተመለሰክሉ ከይተረፈ፡ መቐየሪ ጠባያተይ ኢላ ዝሓሰፍ ጉድለተይ እንተ ዘይኮይኑ፡ ብወገና ዘገደለትለይ ኣይነበረን። ብኣንጻሩ እኳ ደኣ ንሕርቃነይ ከተዘሓሕልን ህድኣት ክትምህረኝን ሕጂ ኮይኑ

ይረኣየኒ። ብድሕሪ'ዚ ኩነታተይ እናኸፈኡ'የ ከይዱ። ምክንያቱ፡ ንኣይ ይጥዓመኒ ዝብል ስሰዕ ኣንገረሱ። ንኣኣ ብኣካይዳይ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ወዲ ሰብ ይገብሮ'የ ዘይበሃል፡ ምስ ገል ብቐጠባ ዓገተ ሃሰየያ። ከም ማሕላ ቃል ኪዳይ፡ ኣብ ክንዲ ዝጋጠመ ምስኣ ኮይነ ዝኣልየ፡ ፈታዊ ነብሱ ኮንኩ። ካብዚ ዝገደደ፡ ካብ ዝፈጠርኩላ ጸቐጢ ንምግልጋል፡ ካባና ርሑቕ ናብ ዘይነበሩ፡ ስድራቤታ ክትበጽሕ ትኸደልካ'ሞ፡ ኣነ ከኣ ‘ዝብኢ ምራኹት ሓሉ ምስ በልዎ፡ መፍቶይ’ በሉ ብወገነይ ምስኣ ኮይነ ንዘይተቐደሰክዎ መኣዲ፡ ዝገ ገዲፋ ምስ ከደት፡ ኣሰቢዛ ቀሪብ ይሕጸን ነበርኩ። ሃንደበት መታን ከይትቐልቀል፡ ክትመጽእ እንከላ ኣቐዲማ ክትድውል የገድዳ ነበርኩ። ኣነ ክገብር ንዘይከኣልኩ፡ ሕማቕ ርእየን ስድራቤታ ንዘምጸኣላ ኣሰቢዛ፡ ኣነ ኣብ ዝመርሖ ቤት ጣልቃ ኣይትእተዋኒ እናበልኩ ይበኣስ ምንባሪይ እየ።

ኣማኻሪ፤ ስለምንታይ ደኣ ሓገዝ ትጸልእ ነይርካ?

ደዋለ፤ ‘ባራያስ ሓጋዚኣ እንተ ርኣየት፡ መዲዳ ትሓብእ’ ይብል ነይሩ ኣባሓገይ። ጌጋታተይ ሰብ ክፈልጠለይ ስለ ዘይደለኹ። ብወሽጢ ከኣ ብሓገዝ ስድራቤታ ዘይትፈልጦ ህይወት ከይትለምድ'ሞ፡ ኣባይ ዘለዎ

ኣረኣእያ ኣሉታዊ ክኸውን ስለ ዝደለኹ'የ።

ኣማኻሪ፤ እሞ እንታይ ደኣ ትቐርበልካ ነይራ?

ደዋለ፤ ቀንዲ ኩባደይ ኣቁሲሉኒ ዝርከብዩ የማነ ጸጋም ተጻፊዓ እትረኽቦ ቀሪብዩ ዘንቢል ምሉእ ኣሰቢዛ ቀሪብ፡ ተኸሽኑ ክጸንሖ ከም ዝጽበ ህርኩት ብዓል ሓዳር፡ ብዘይ ርሃጸይ ኩባደይ መለኣ ይሓድር ነይረ። ብፍላይ ሓደ እዋን፡ ኣውደኣመት ኮይኑ፡ ገለ ነገር ከይገበርኩ ይውዕለልካ'ሞ፡ ሓንቲ ኩነታትና እትፈልጥ፡ ዝለገሰትላ መክፈቲ ኣፍ፡ ባርኹት እታ መዓልቲ ጌርና፡ ከም ሰበይ ኣውደኣመት ቀሚሰ ውዒለ።

ኣማኻሪ፤ ብድሕሪኡ ከመይ ቀጸለ ሓዳርኩም?

ደዋለ፤ ዘይቅቡል ባህሪይ ካብ ሓዳሪይ ሓለፉ፡ ንኣይ'ውን ክልብልበኒ ምስ ጀመረ፡ ኣብዚ ሕጂ ዝድውለልካ ዘለኹ ቦታ ኣጥበልቢላ ክኣቱ ክኢለ። ሓዳርና ኽኣ ደሃይ ምስ ኣዋፋኢኩ ብፍትሕ ተዛዘመ። ሞላ'ኳ ተጣዒሰ ሓዳሪይ ክቐጽል ፈተነ እንተ ኣካየድኩ፡ ኣብ ጳዕዳ ልባ ቂም ጽሒፈ ዘፈንተርክዎ ንግስተይ ግና ክትሰማማዕ ስለ ዘይከኣለት ኩሉ ነገር ኣኽቲመ።

ኣማኻሪ፤ ብኣካል ረኺብኪያ ዲኻ?

ደዋለ፤ ኣብ ዓዲ በጺሖ ነይረ።

ንሳ ኣድራሻ ቀይራ፡ ጓላን ነብሳን እተነባብር ሰብ ኮይና ኣላ። ብኣካል ንምርክባ'ኳ ፍቓደኛ ብዘይ ምንባራ ኣይተኻእለን። እንተ ናይ ጓለይ ግና ብዝማድ ተሓጊዞ ዝገ ዓይነይ ክርእያ ክኢለ። ኣነ ዝሓሰብክዎ፡ ንሓዋሩ ዋላ እንተ ተፈልየትኒ፡ ረኺቢ ይቐረ ክብላን ሕጂ ኮይነዮ ዘለኹ ክትርደኣለይን ሓቀኛን ሓላይን ባህርያት ከም ዝከበራ ገለጹ፡ ጸረይ ከራግፍ'የ ነይሩ ድላየይ። ግና ዝሓሰብክዎ ከይሰለጠኒ ምስ ተመለስኩ'የ ምሳኹም ብማዕበል ተራሽቢ። ኣብ ልዕሊ እተን፡ ንብዓልቤተን ማዕረ ነብሰን ዘፍቅራ፡ ወተፍቲ ሓዳረን ዝኾና ወረጃታት ደቂ ኤሪይ፡ ንብሉጽነትን ክምስክር ዝበቓዕኩ ሰብ ምኃነይ ዝገልጽ ዘለኹ።

ኣብዚ ዘለኹም ሃገር ንደቀንስትዮ ክትብድለንስ ይትረፍ፡ ጽንጽያ ዓይነን እንተ ኣንፈርኩ፡ ዝመርደካ ገልታዕታዕን ኣደራዕን መስል ማሂስካ ተባሂልካ ዝብዮኻ ተረር መቐጸዕቲ፡ ኣብ ዝፍረዶ ሃገር ኮይኑ ነተን ብፍላጥን ብዘይ ፍላጥን ዝብደላ፡ ደለይቲ ናብራ ዝኾና ኤርትራውያን፡ ይቐረይ ተቐበላ እብል።

መጽብጸቢ ንዘይረኹብኩሉ ስምዒት ንምዝዛም፤ ሓዳር ዓብላልን ተዓብላልን ዘይብሉ ተዋሃሂድካ እትምስርቶ ትካል እምበር፡ ሰሪሕካ ስለ ዝኣተኽ፡ ሞያኻ እናተዓባበኻ ኣብ ልዕሊ ደቀንስትዮ ኣዲታትናን ኣሕዋትናን ደቅናን፡ ልዕልነት እተርእየሉ ዘይምኃኑ፡ ብግብሪ ምሂሩ፡ ነዛዘ ሰግር ባሕሪ ከሕልፍ፡ ተኻኣኢላ ብዘይ ምንብባሪይ፡ ንብሉጽ ህይወተይ ኣከላበቲ፡ ዘውረደለይ ጉድኣት፡ ቃለይ ብሳላ'ዛ ዓምዲ ኣሕሊፈ፤ ሰብኣውነተይ ኣረጋገጸ ሩፍታ ክወረኒ ብምድላይ፡ ንሓሳቢይ ኣካፊለ ብግቕመይ ንሓደት ካብቲ ክብርታት ሕብረተሰብ ኤርትራ ተጸዋዊርካ ክሳብ ግብኣተ-መሬትካ ዝኸየድ ሓዳር ወለድና፡ ክሳብ ክንደይ ንምዕቃቡ ዓቕሊ ስኢኑ ዝኸሰረ ግዜን ቦታን ንዝራእኻኸዎ ክነግር ምክኣለይ፡ ንህዝቢ ነዛዘይ ከተካፍለለይ እናተጸበኹ ንስለ ኩሉ ነገርካ የቐንዳለይ።

ኣማኻሪ፤ ሕራይ ፍጹም፡ ተገዲስካ ንዝከበረካ ምቁር ህይወት፡ ብሰንኪ ኣካይዳኻ ንዝኸሰርካዮ ናብራ፡ ግዜን ኤውሮጳን ምሂሩካ ንኻልኣት ኣብነት ክትከውንን ሓሳብ ኣንቁልኩ፡ ብተግባራትካ ተጣዒልካ ጌጋኻ ምእማንኩ ተባዕ ስጉምቲ ምኃኑ እገልጽልኩ። ብሓዘነኹ ዘለኻ መገዲ ከይተሓለልካ ክትረኽባ፡ ዘይጋገ ሰብ ከም ዘዩለን፡ ጌጋኡ ኣወጊዱ፡ ንቐድሚት ዝሞምት ሰብ ኳንካ ከም ዘለኻ ብኣካል ክትሕብራን ንዝሰምበረ ልባ ክትክሕሰን፡ ገልኩም ብፍቕሪ መታን ከተዕብይ፡ ድለው ምህላውካ ብግብሪ ከተርእያ ንላበወኩ።

ክቦር

ኣነቓቓሒ ዛንታ

ሱራፌል ተ.

እንደ መስትያት

ኣብ ሓደ ገጠር፡ ‘እንዳ መስትያት’ ተባሂላ እትፍለጥ ዝገ ነበረት። ሓደ ሕጉስ ከልቢ ብዛዕባ'ታ ዝገ ፈለጠ። ንኸርእያ ድማ ከደ። መሳልል ኣፍደገኣ ምስ በጽሖ ተሓገሰ'ሞ፡ ኣእዛኑ ንሓዕሊ ኩር ኣቢሉ ጭራኡ ነሳብ። ውሽጢ ምስ ኣተወ፡ ኣብ ቅድሚኡ 1000 ንእኡ ዝመሰሉ ኣኻልብ ጸንሖት። ኩሉም ከኣ ከምኡ ሕጉሳት ብምንባሮም፡ ጭራኡም ናብዝን ናብትን እናበሉ፡ ነቲ ዝለገሰሉም ፍሽኽታ ይመልሱ ነበሩ። እቲ ከልቢ ካብታ ዝገ ክወጽእ እንከሉ፡ “ዘደንቕ ዝላ'የ፡ ብዙሕ ግዜ ናብዚ ምምጸእ ጥዕና'የ።” በለ።

ከምቲ ዝቐደመ ሕጉስ ዘይኩነ ካልእ ከልቢ፡ ናብታ ዝገ በጽሖ። እትው ምስ በለ፡ ኣብ ቅድሚኡ 1000 ዝኹረዩ ኣኻልብ ተጸዊጎም ክሞምትዎን ክጉረምርሙሉን ተዓዘቡ። ሕቑኡ ሂቡዎም ክወጽእ እንከሉ፡ “ክንደይ ክፍርሕ ዝላ'የ፡ ድሕሪ ሕጂ ናብዚ እንተ መጸኣ ኣኢጋሪይ ይሰበራ።” በለ።

ኣብዛ ዓለም ዝገጥመና ገጽት፡ ልክዕ ከምቲ ኣብታ ዝገ ከከበረ መስትያት'የ።

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረአምላክ - ሰምራዊት መለስ

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position.

Underground Mine Operations Superintendent

Number required – (01)

Type of contract – Definite (2 years)

Major Duties and responsibilities

- Underground Mine Operations (UG) Superintendent will oversee the development and optimization of Asmara Mining Share Company (AMSC) underground Operations, contribute to and execute best contract, mining management and workflows that are fit-for-purpose to the business needs.
- The objective is to have an Underground Operations Superintendent (owner's representative) to act as a technical bridge between the owner's vision and the contractor's execution, ensuring the project is carried out effectively and responsibly using specialized and appropriately customized software and managing Resource risk to the organization.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREA

SHEC

- Inspecting UG operations to determine safety hazards and potential improvements to working conditions
- Implement details of the steps involved in creating a mine rescue plan for sub-surface emergencies with a comprehensive risk assessment to identify potential hazards, such as fire, roof collapses, flooding, and the release of toxic gases.
- Follow the organization's HS&E policies, procedures, and mandatory instructions to identify and mitigate environmental risks and risks to the wellbeing of oneself and others in the workplace.
- Instruct the team in safe working methods; identify instances of risky behaviors within the team and take appropriate action, escalating serious issues as appropriate.
- Ensure that all subordinates are aware of their SHEC responsibilities and follow company policies and procedures.
- Develop a risk management culture and ensure that high risk controls are in place.
- Ensure that all SHEC actions are completed on time and to the required standard.

UG Operations

- Execute Underground Mining projects in a cost effective and timely manner.
- Planning work schedules to ensure efficient and safe operations.
- Lead and direct mining operations contractors adhere to mining strategies, budgets, plans and safety standards.
- Develop systems to ensure that the mining contractors operate in a safe and efficient way to produce and maximize profit for AMSC.
- Organize and provide guidance to Mine Captains in the short term and long-term production profile
- Maintain and monitor systems to enable swift correction of unfavorable cost and physical variances.
- Provide leadership, training and support to ensure that employees and contractors comply with safety standards that conform with industry practice and any applicable legislative requirements.
- Reviewing mining plans to ensure they meet regulatory and statutory requirements.

Reporting

- Provide timely reports on activities as required by Senior management.

- Report on performance operational Targets and catchup plans when production is impeded by circumstances.
- Preparation of Technical Reports and presentations as may be required.
- Reporting (weekly, monthly, quarterly) needs to be completed on time and at a high standard.
- Develop a reconciliation system between contractor production and performance KPI and report to Mine planning.
- Identify training needs, coordinate training and report as required for all mining production staff.

Quality

- Ensure that all underground operations follow approved designs and are supported by quality assurance in the field.
- Following high level Mine operational requirement standards; mining equipment, geology, Geotechnical, Hydrology and mine safety procedures

Data Collection

- Ensure that data collection methods are sound and supported by measurable systems.
- QA/QC compliance to be delivered.

Analysis

- Strong analytical and problem-solving skills with a focus on profitable extraction of UG Resource
- Technical audits and evaluation, including mining methods, infrastructure, designs, schedules and financials

Human Resource Management

- Exceptional written and verbal communication skills with strong mentoring capabilities.
- Manage the performance of AMSC employees and mining contractors working underground.
- Identify training and development needs in line with the personal development plans and company objectives.
- Ensure that all team members are appropriately trained and assessed so that they can safely perform.
- Provide mentoring and coaching to the Eritrean workforce in grade control and related topics.
- Professional registration with Association of Professional Geoscientists. (AUSIMM, SAIMM etc.)

Administration

- Assist the Mining manager to develop and manage underground mining development to achieve safety and efficiency within budgeted operation costs.

Continued on page 7

ግልጽ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረአምላክ - ሳምራዊት መለስ

Continued from page 6

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents	Minimum Bachelor of Science (B.Sc.) in Mining Engineering from an internationally recognized University; M.Sc. is desirable
Working Experience – Nature & Length	- Minimum of 10 years’ experience in Metalliferous Mining and Mineral Exploration Industry. 5+ years working experience as an Underground Mining production Engineer in a leadership role. - Must have working knowledge of underground rock mechanics, Porto construction and development, mine planning, dewatering, survey and ventilation. - Professional registration with Association of Professional Geoscientists body, (CIM, AUSIMM, SAIMM). - Experience of expatriate mining positions.
Technical Skills	- Must have experience in multiple underground mining methods, explosives usage ground support and backfill placement (Both paste and waste rock). - Up to date knowledge of underground mining technology and heavy production equipment. - The development of strategic life of mine plans - Training or education in project and operations management, safety and risk assessment are desirable. - Inspecting mines to determine safety hazards and potential improvements to working conditions. - Competent user of MS Office (Excel, Word & Power Point) and 3D mining software. - Resolution of queries from engineering, operations, or others as applicable by providing information on complex processes and the related policies
Behavioral Skills	- Ability to work in a multi-cultural environment Excellent - Communication and interpersonal relationship skills for effective collaboration with Ug mining contractors, geology, metallurgy, survey and other operations teams. - Excellent organizational skills with a high level of attention to detail and accuracy. - Ability to train and mentor team members. - Commitment to maintaining safety standards. - Performance management. - Understands the cultural sensibilities of Eritreans. - Good written and verbal English communication skills.

General Information and other requirements:

- Place of Work:** AMSC Sites
- Type of contract:** Definite (2 years)
- Salary:** As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

Address: Please mail your applications to:

Company,
Eritrea
Asmara Mining Share
P. O. Box 10688 Asmara,
Applicants shall be required to send a copy to:
Mineral Resources
Management
P.O. Box – 272
Asmara
Note to Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to
Aliens Employment Permit
Affairs,
P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ገንዘብ ግዜ ዝወጽእ ምልክታ ጨረታ

ዓይነት መዝገብ፡ ኣስምልኲን ናረታትን ስጋ ከብኪ ስጡይ ስጋ ጠል ምስ ግጽመ፡ እንቋቋሕ ሆላንድ ናሩይ፡ ጸብ ከብኪ ጸብ ኒዶ፡ ዝተቋመመ በርቤ ሂደ መሳሕብ፡ ባንን መጥሓሂ እኹልን

ኣሃዱ፡ ጨ/ሚ/ጥሃና ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ

ኣርጋስቲ ወሳኢ፡ ዓመታዊ ቀረብ መዝገብ

ዓይነት ጨረታ፡ ሃገራዊ ክፍት ጨረታ

ጨ/ሚ/ጥሃና ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ ምሥተ 2026 ዓ/ም ነብ ወርሒ 01/01/2026 ክሰብ 31/12/26 ዓ/ም ኣብ ትሕተኢ ንዝርገብ ሀሳብታልቲን ቤት ትምህርትን (ሀሳብታል ምጽዋዕ ሀሳብታል ጊዜዓ ሀሳብታል ኣፍጻሕን ቤት ትምህርቲ ኣሳይት ኣርስ ጊዜዓን) ንስምማኲን ተማሕርን ዝወሳሉ ቀረብ መዝገብ ከግርቲ ስለ ዝደለዩ ንስራውያን ኣቕረብኩ፡ መዝገብ ደዕድም፡ (ናይ ጨረታ ቅጥዒን ሓብራታን ነብ ክሰ. ወጽዮ ሀሳብታልን ቤት ትምህርትን ደወድሱ) ተግባራዊ ከምልኡም ዘለዎም ነጥባት፡

- ጨ/ሚ/ጥሃና ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ ንስራውያን ኣቕረብኩ፡ ዋጋታት ቀረብ መዝገብ (ኣስምልኲን ናረታትን ስብኪ ዘደገበኩ ስጡይ ስጋ ከብኪ ስጋ ጠል ምስ ግጽመ፡ እንቋቋሕ ሆላንድ ናሩይ፡ ጸብ ከብኪ ጸብ ኒዶ፡ ዝተቋመመ በርቤ ሂደ መሳሕብ፡ ባንን መጥሓሂ እኹልን) ብሸፍን ደብዳቤ ከቕርቡ ደዕድም፡
- ጨረታ ገንዘብ ስራውያን ኣቕረብኩ፡ ክፍት እዩ፡
- ተግባራዊ ቅዳሕ ናይ ዓመተ 2024 ዝተሓደሰ ናጅድ ዋጊንን ናይ ዓመተ 2024 ክሰራንን ናይ ኣታዊ ወሽጢ ሃገር መዝገብን የቕርቡ፡
- ተግባራዊ ተወሳኺ ሓብራታ ምስ ዝደለዩ ነብ ቤ/ጽ ሓፈሻዊ ኣገልግሎት ጨ/ሚ/ጥሃና ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ ሳምሖ ርገሎም ቁ፡ቴሌ 08534562 ናይ ጨረታ ሓብራታ ኣብ ናይ ስራሕ ሰባታት ክርኽቡ ይኽእሉ፡
- ብዩዎት ተግባራዊ ዘይምላስ ጥሪ ገዝብ 100.00 (መጎላ፡ ናቕፋ) ክፈሎም ሰድ ጨረታ ክወሰዱ ይጥቁ፡
- ጨረታ ኣብዚ ዕለት 14/10/25 ሰዓት 945 ቅ/ቀ ኣብ ሀሳብታል ጊዜዓን ቤት/ትምህርትን ክበጽሕ ኣለዎ፡ ሰዓት 945 ጨረታ ብወልደ ይኽፈታ፡ ኣብ ዕለት 15/10/25 ኣብ ሀሳብታል ግጽዓ ሀሳብታል ኣፍጻሕን ክበጽሕ ኣለዎ፡ ብዕለት 15/10/25 ሰዓት 945 ብወልደ ይኽፈታ፡ ደንብዮ ዝቐረበ ጨረታ ይገጽዩ፡ ጨረታ ተግባራዊ ስራውያን ወክልቲን ክሰጥ ዝደሊ ሰብ ስራሕን ወይ ኣሓፍታ ጨረታ ክወሰዱ ይጥቁ፡ ሰብን ኣብ ዝተረኽበሉ ኣብ ክሰ. ወጽዮ ሀሳብታልን ቤት ትምህርትን ይኣቲ፡ ኣብ ቦታኡ በዚ ዝተገልጸ ዕለትን ሰዓትን ጨረታ ብወልደ ይኽፈታ፡
- መክበሪ ጨረታ ዝምላስ ዝፍሰ ወጽዮ ኣግባራዊ ትኣል ጥሃና፡ ኣስምልኲን ናረታትን ስጋን ሂደን 20.000.00 ናቕፋ፡ እንቋቋሕም በርቤ ጸብ መሳሕብ፡ ባንን መጥሓሂ እኹልን 310,000 ናቕፋ ብዝገራ (CPO) ክትሕዙ ይጥቁ፡
- ጨረታ መምርሒ ዕድገት ምምሕዳር ንብረት መምሕርትን ብወልደ መሰረት ይደድ፡
- ተግባራዊ ነቲ ዝተወተሉ መዝገብ ብፍቲ መግዝዒ ናብ ዝተወተሉ ሀሳብታት የቕርቡ፡
- ጨ/ሚ/ጥሃና ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ ብምላእ ወይ ብወልደ ጨረታ ምህራዝ መሰራ ዝተሓለወ እዩ፡

ጨ/ሚ/ጥሃና ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ

ጨ/ሓፈሻዊ ኣገልግሎት

ሓድሽ ከትምያ (ልዕሊ ቤተ መዝገብ ዘ/ሰ/ቀ/ባከሪ) 3 ደርቢ ምጽዋዕ ቁ፡ቴሌ 08534562

የጽሑፍ ደስባ - ህገ-መንግሥት - ሰነድ ቁጥር 132740

VACANCY Notice No. 2025/04

The United Nations Children's Fund (UNICEF) in Eritrea is inviting applications from suitably qualified applicants for the post of **Education Officer, NOB, # 132740 , Asmara-Eritrea.**

TYPE OF APPOINTMENT: **Temporary Appointment**

DURATION: **364days**

UNICEF works in some of the world's toughest places, to reach the world's most disadvantaged children. To save their lives. To defend their rights. To help them fulfil their potential. Across 190 countries and territories, we work for every child, everywhere, every day, to build a better world for everyone. **And we never give up!**

For every child, Education!

Under the supervision of the **Chief of section**, the Officer provides professional technical, operational and administrative assistance throughout the programming process for education programs/projects within the Country Program from development planning to delivery of results, preparing, executing, managing and implementing a variety of technical and administrative program tasks to facilitate program development, implementation, program progress monitoring, evaluating and reporting. The post incumbent is technical lead on activities under output 1 related to Early Childhood Care and Education (ECCE) and Early Childhood Development (ECD) The incumbent is responsible for supporting MoE in the implementation of interventions related to enhance access to and improve quality of ECCE and ECD services in the country including in emergencies. Further, the incumbent is responsible for coordinating the section's work on Social Behavior Change Communication (SBCC). Lastly, the incumbent will provide technical support to outputs 2 and 3 as well as any other requirement needed for efficient operation of the Education and Learning Section. The post incumbent assists in the zoba level planning, implementation and monitoring of education projects. The incumbent reports to the Chief of Education and Learning (P4).

Key functions/accountabilities:

Support to program development and planning

- Contribute to the preparation/update of situation analysis for the program sector/s for development, design and management of education related programs/projects. Research and report on development trends and (economic, social, health etc) data for use in program development, management, monitoring, evaluation and delivery of results.
- Contribute to the development/establishment of sectoral program goals, objectives and strategies and results-based planning through research, collection, analysis and reporting of education and other related information for development planning and priority and goal setting.
- Provide technical and operational support throughout all stages of programming processes by executing/administering a variety of technical, program, operational and administrative transactions, preparing related materials/documentations and complying with organizational processes and management systems, to support program planning, results based planning (RBM) and monitoring and evaluating results.

Program management, monitoring and delivery of results.

- Work closely and collaboratively with internal and external colleagues and partners to discuss operational and implementation issues, provide solutions, recommendations and/or alert appropriate officials and stakeholders for higher-level intervention and/or decision. Keep record of reports and assessments for easy reference and/or to capture and institutionalize lessons learned.
- Participate in monitoring and evaluation exercises, program reviews and annual reviews with government and other counterparts to assess programs/projects and to report on required action/interventions at the higher level of program management.
- Monitor and report on the use of sectoral program resources (financial, administrative and other assets), verify compliance with approved allocation/goals, organizational rules, regulations/procedures and donor commitments, standards of accountability and integrity. Report on critical issues/findings to ensure timely resolution by management/stakeholders. Follow up on unresolved issues to ensure resolution.
- Draft regular/mandated sectoral program/project reports for management, donors and partners to keep them informed of program progress.

Technical and operational support to program implementation

- Conduct regular program field visits and surveys and/or exchange information with partners/stakeholders to assess progress and provide technical support, take appropriate action to resolve issues and/or refer to relevant officials for resolution. Report on critical issues, bottlenecks and potential problems for timely action to achieve results.
- Provide technical and operational support to government counterparts, NGO partners, UN system partners and other country office partners/donors on the application and understanding of UNICEF policies, strategies, processes and best practices on education and related issues to support program implementation, operations and delivery of results.

Networking and partnership building

- Build and sustain effective close working partnerships with government counterparts and national stakeholders through active sharing of information and knowledge to facilitate program implementation and build capacity of stakeholders to achieve and sustain results on education programs.
- Draft communication and information materials for CO program advocacy to promote awareness, establish partnership/alliances and support fund raising for education programs.
- Contribute towards implementation and reporting on education related results under Outcome 1 of the 2022-2026 United Nations Sustainable Development Cooperation Framework Research information on potential donors and prepare resource mobilization materials and briefs for fund raising and partnership development purposes.

Innovation, knowledge management and capacity building

- Contribute to identifying, capturing, synthesizing and sharing lessons learned for knowledge development and capacity development of stakeholders.
- Apply innovative approaches and promote good practice to support the implementation and delivery of concrete and sustainable program results.
- Research and report on best and cutting-edge practices for development planning of knowledge products and systems.
- Participate as resource person in capacity building initiatives to enhance the competencies of clients/stakeholders.

Other duties as assigned

To qualify as a champion for every child you will have:

Minimum requirements:

- Education:** First Degree in education, psychology, sociology or other social science fields is required.
- Work Experience:** A minimum of 7 years of professional experience in social development planning and management in education and related areas at the international and/or in a developing country is required. Relevant experience in education and related areas, program/project development and management in a UN system agency or organization is an asset.
- Language Requirements:** Fluency in English and the local language is required. Knowledge of another official UN language (Arabic, Chinese, French, Russian or Spanish) or a local language is an asset.

UNICEF's Core values

- Care, Respect, Integrity, Trust and Accountability

UNICEF's Core Competencies

Demonstrates Self Awareness and Ethical Awareness (1); Works Collaboratively with others (1); Builds and Maintains Partnerships (1); Innovates and Embraces Change (1); Thinks and Acts Strategically (1); Drive to achieve impactful results (1); Manages ambiguity and complexity (1)

UNICEF is committed to diversity and inclusion within its workforce, and encourages all candidates, irrespective of gender, nationality, religious and ethnic backgrounds, including persons with disabilities, to apply to become a part of the organization. UNICEF has a zero-tolerance policy on conduct that is incompatible with the aims and objectives of the United Nations and UNICEF, including sexual exploitation and abuse, sexual harassment, abuse of authority and discrimination. UNICEF also adheres to strict child safeguarding principles. All selected candidates will, therefore, undergo rigorous reference and background checks, and will be expected to adhere to these standards and principles.

People with disabilities are highly encouraged!

CANDIDATES SHOULD PROVIDE EVIDENCE OF COMPLETION/ EXEMPTION FROM NATIONAL SERVICE. PLEASE NOTE THAT COMPLETION/EXEMPTION OF NATIONAL SERVICE IS A REQUIREMENT. COPY OF CARD/EXEMPTION MUST BE ATTACHED. APPLICATIONS WITHOUT THIS REQUIREMENT WILL NOT BE CONSIDERED.

A more detailed version of the vacancy announcement is available on the online platform

Candidates should submit their application by following the below link:

<https://surl.li/poyjrl>

In the online application, candidates should complete the online P11, upload their recent CV, highest academic qualifications, evidence of national service Completion and other relevant qualifications.

Closing date of Application: **07 days from the date of advertisement**

Remarks: Only qualified candidates will be shortlisted and advance to the next step.

Please note that UNICEF is a smoke-free environment.

Applicants interested in the position mentioned above can also visit the UNICEF Office, located at Hday Street, just before Asmara Palace Hotel, to submit their applications online.

ከርናዕ ተመሃሮ

ሰራፊል ተስፋብሩኸ

ብዙሕ ዓውድታት ዝመለኸ ስነ ፍልጠተኛ

ትምህርትን ምንባብን ንምውህሃዱ ንሽገርዶ? ሓደ መዓልቲ ናይ ፍልጠት ሽውሃትና ርግጥ ክብል ይፍለጠናዶ? ክሳብ ክንደይ ኢኻ ክትመሃር እትደሊ ምፍላጥ የድልየካዶ ይኸውን? ሓደ ሰብ ሓደ ዓውዲ ጥራይ ድዩ ከጽንዕ ዝኸለል? ንምንባብ ፍልጠትን ምርምርን ዝኸውን ግዜን ዕድልን ከም ዘይብልካ ክቐጽር ይከኣልዶ ይኸውን? ፍልጠትን ምርምርን ኣብ ኣንጉዕካ እንተ ኣትዩ ልክዕ ከም ወልፊ ዝሰድድ ኣይኩነን። ሊዩብኒዝ ንፋዕ ኣንባባይን ስነ ፍልጠተኛን ይኸውን። ከዚ ሕቶታትና ኣብ ታሪኽ ህይወቱ ንረኽቦ ንኸውን።

ፍሉይ ተውህቦ ነበረ። ብዙሓት ኣገዳስነት ዘሉዎም ዓውድታት መለኹ። ኣብዚ ዘለናዮ እዋን ክግበር ዝከኣል ዘይመስል ብቐዓት ከም ዝኸውን ዝነገር ጎትፍሬድ ዊልሃልም ሊዩብኒዝ ንትምህርታት ሕጊ፣ ስነ ሃይማኖት፣ ፖለቲካ፣ ፍልስፍና፣ ስነ ጥበብ፣ ስነ መሬት፣ ህላውን ፍልጠትን ዘጽንዕ ፍልስፍና፣ ኣልኬሚ፣ ታሪኽን ቍጽርን ማይ ኣበሉ።

ሊዩብኒዝ ኣብ ሌፕሊካ -

ጀርመን - ብባሕቲ ነሓስ 1646 ተወልደ። ኣቦኡ ኣብቲ ዓዲ ዝነበረት የኒቨርስቲ፣ ፕሮፌሰር ጥራል ፍልስፍና ነበረ። ሊዩብኒዝ ወዲ ሸዱሽተ ዓመት እንክሉ ድማ ሞተ። እታ ኣብ ህይወቱን ፍልስፍናኡን ዓቢ ግደ እተጻወተት ኣደኡ፣ ካተሪና ሸማክ፣ ከም ኣደን ኣቦን ኩይና ኣዕባይቶ። ዘይብተኽ ጥራልን ክብሪ ሃይማኖትን ዝመሃረቶ ኣደኡ'ያ ዝነበረት። ኣብ ዓመት ሞት ኣቦኡ፣ ኒኮልያ ኣብ ዝብሃል ቤት ትምህርቲ ክመሃር ኣተወ። ብጃንቋ ላቲን'ዩ ዝመሃር ዝነበረ። ኣብ ዓለርተ ክልተ ዓመቱ ነቲ ቋንቋን ካልእን ልዕሊ ኣብ ትምህርቲ ዝመሃሮ ባዕሉ እናጸዓረ መለኹ። በዚ ተተባቢዑ ናይ ኣቦኡ ቤት ንባብ ዝነበረ መጽሓፍቲ ከንብቦ መደበ። እቲ ኣብ ቤት ትምህርቲ ዝመሃሮ ዝነበረ ናይ ኣሪስቶቲል ርትዒ ይዓግበሉ ኣይነበረን። ንኢኡ ከማሓይሽ ናቱ ቅድን ሓሳባትን ከማዕብል ድማ ጀመረ። እቲ ዘልዓሉ ሓቂታት ኣጽርዩ ይፈልጦ ኣይነበረን። ኪንዮ ብሓሳባትን ግምታትን ብቐጽሪ ከረጋግጾ ይኸኣል ነይሩ'ዩ። ኩይኑ ግን ዝተፈላለዩ ዓውድታት ዝምልከት መጽሓፍታትን ጽሑፋትን

ብሰለሶ የንብብ ነበረ። እዚ ሰለሶ ንባብ ክሳብ መወዳእታ ህይወቱ ምስኡ ቀጸለ።

ብ1661 ኣብ ዓለርተ ሓሙሽተ ዓመቱ ናብ ሊፕሊካ የኒቨርስቲ ተጸንቢሩ ፍልስፍና ከጽንዕ ጀመረ። ኣብዚ የኒቨርስቲ ፍልስፍና ዘይከም ስነ ቍጽሪ ጽቡቕ ገይሩ ዘስትምሃር ትምህርቲ ነበረ። ኣብዚ እዋን ደቂ ዓለርተ ሓሙሽተ ዓመት የኒቨርስቲ ክኣትዉ ኣይርኣይን እዩ። ኣብቲ ግዜ ንእሽተይ'ኳ እንተ ነበረ፣ ብዙሓት መሳቲኡ ግን ነበሩ። ናይ ዲግሪ (On the Principle of the Individual) ማዕርጉ ድሕሪ ክልተ ዓመት ምስ ወሰደ፣ ንኸረምታዊ ዕረፍቲ ናብ ጄና ከደ። ምስ ናይ ስነ ቍጽሪ ፕሮፌሰር ኢርሃርድ ወይገል ክላል ዕድል ረኸበ። ንርትዕታትን ኣምራት ፍልስፍናኡን ብስነ ቍጽሪ ከረጋግጾን ክገልጽን ከም ዝቐሉ ገይሩ ድማ መሃሮ።

ናብ ሌፕሊካ ተመለሱ፣ ብሕጊ ናይ ዶክትሬት ማዕርግ ክሰቅል ነቐሉ። ኣብ ጥቅምቲ 1663 ናይ ማስተርስ ዲግሪ ድሕሪ ምርካቡ፣ ቍጽሪ መዓልታት ጸኒሓ ኣደኡ ዓረፈት። ብ1666 ውጽኢት ዓመታቱ፣ ‘Dissertation On The Combinatorial Art’ ዝሰመዮ ሰርሑ ኣሕተመ። ሊዩብኒዝ ሌፕሊካ የኒቨርስቲ ጥሒሱ ናይ ሕጊ ትምህርቲ ብደረጃ ዶክትሬት ንምቐጻል ናብ ኣልትዶርፍ የኒቨርስቲ ተጸንበረ። ብ1667 ድሕሪ ምምራቕ፣ በብእዋኑ ኣብታ የኒቨርስቲ መናብር ሓላፍነት ኮፍ ክብል ዕድመ ይቐርበሉ ነበረ። እንተኾነ፣ ንኹሉ ነጻጊ፣ ኣብ ፍራንክፈርት ኩይኑ በበይኑ ፕሮጀክትታት፣ ምርምራት፣ ሳይንሳዊ ጽሑፋትን ፖለቲካዊ ስነ ሓሳብን ክድህስሰዩ ዝመረጸ። ንሰባዊ ሕጊ ርማውያን ኣመሓየሮ። ንኹለን ኣብያተ ክርስትያን ከስምረን ሞመሕ ነበረ። ንሕሳብ ቍጽሪ ተሰላሰል ማሸን (ኳልኩሌተር) ክሃንጻ ጀመረ።

ሊዩብኒዝ፣ ጸኒሑ ናብ ፊዚክስ ክዝንብል እዩ ዝተራእየ። ምስ ብዙሓት ምሁራት ኤውሮጳውን ተራኸቡ። ‘New Physical Hypothesis’ ዝሰመዮ ሕትመቱ፣ ንምንቅሰቻስ ነገራትን ዓይነታትን ጸዓትን ትገልጽ መጽናዕቱ ዝሓዘነ ነበረት። ጸኒሑ ጂኦሜትሪ ኣጽኒዑ። ኣፈታትሓ ሊንዶር

ኢኳሸን፣ ባይናሪ ኣርቲመቲክን ካልኦት መጽናዕቲታቱን በብእዋኑ ኣሕተሞ። ካብ 1673 ኣትሒዙ ኣንፈት ዝረኽቡሉ ናይ ኳልኩሌስ ምርምራቱ ኣጥቢቐ ሒዞም ነበረ። ኣብ ሰለስተ ዓመት ናይዚ ናይ ዲፈረንሺሽንን ኢንተግራሽንን ቀመራትን መግለጽን ጸሓፊም። ኣብዚ እዋን ምስ ኢሳቅ ኒውቶን ተጋጩዉ። ኒውቶን ቀዳሙ ረኺቡዎ'ኳ እንተ ኹኑ፣ ንግዳም ግን ከም ዘይውጽኦ'ዩ ዝነገር። ኣብዚ ዓሚቕ ክርክር ኣብ ኤውሮጳ ተላዕለ። መወዳእታኡ ክልተኣም ብገርሆም ኣብ ገዛኣም ዝረኽቡዎ ምርምራት ምዃኑ ተገልጸ።

ሊዩብኒዝ ኩሉ ዝዓውዱ ተመራማሪ'ዩ ዝነበረ። ብዙሕ ምርምራትን ዘማሕየሮምን ዘየሕተሞ ጽሑፋት ድሕሪኡ ወጽኡ። ሊዩብኒዝ ብዘይካ ኣብ ስነ ፍልጠታዊ ምርምራቱ፣ ንንግስነት ሃገሩ ብልቡ ኣገልገለ። ምስቲ ስነ ፍልጠታዊ ምርምራቱ ዲፕሎማት'ዩ ዝነበረ። ናይ ቋንቋ ላቲን ንፋዕ ገጣምን ንፋዕ ጸሓፊ ባዮግራፊ መጽሓፍታትን ድማ ነበረ። ኣብ ሃኖቫ ብ14 ሕዳር 1716 ምስ ሞተ፣ ኣብ መዓልቲ ቀብሩ ጸሓፊቱ ጥራይ'ያ ዝተረኽበት። “ምስዚ ኩሉ ንሳይንስን ሃገሩን ዝገበር ኣበርኩቶ፣ ከም ሓደ ሰራቕ'ዩ ተቐቢሩ።” ብምባል ድማ መስከሩሉ።

ምስማዕን ኣወሳስዳ ኖትን

ኣብ ክፍሊ ዝወሃብ መግለጺ ነቲ ባዕልኻ ኣንቢብካ ክትርድኦ ዘጸግመካ ኣምራትን ክልስ ሓሳባትን ብዝቐለለ መገዲ ኣብ ከባቢኻ ምስ ዘለው ነገራት ብምዝማድ ዝቐርብ ኣገባብ'ዩ። እቲ መምህር፣ ካብ ዝተፈላለዩ ምንጪታት ኣዋጺኡ ብዝፈኹስ መገዲ ስለ ዘቐርቡ ካብ ድሒርካ ብዙሕ መጽናዕቲ ምክያድ የድሕን። እቲ መምህር ዝያዳ ዘድህበሉ ዛዕባ ኣየናይ ምዃኑ ስለ እትፈልጥ'ውን ኣብ ፈተና ክትዕወት የኽእለካ'ዩ። ዝበዝሕ እዋን፣ ይኹን'ምበር፣ እቲ ካብ መምህር ዝወጽእ መግለጺ ኣብ እዝኒ ተመሃራይ ብልክዕ ኣይበጽሕን'ዩ።

ብሓፈሻ ደቂ ሰብ ንፋዓት ሰማዕቲ ዘይምዃን'ዩ ዝግለጽ። ገለ መጽናዕቲ ከም ዝሕብሩዎ ካብቲ ዝተባህለ 50% ጥራይ ከም እንሰምዕ፣ እቲ 20 - 30% ካብቲ ዝሰማዕናዮ ከኣ ቅኑዕ ዘይምዃን'ዩ ዝነገር። ከዚ ጋግ ንምጽባብ ድማ ተመሃሮ ውጽኢታዊ ኣሰማምዓን ኣወሳስዳ ኖትን ክፈልጡ ኣገዳሲ እዩ። ምስማዕ ንተመሃራይ ዓቢ መሳርሒኡ እዩ። ናብ ክፍሊ ቅድሚ ምምጻእ ነቲ እትመሃሮ ኣቐዲምካ ሓንሳብ ሕልፍ ምባሉን ነቲ ኣብ

ዝሓለፈ ዝተማሃርካዮ ኣንቢብካዮ ምምጻእን ነቲ ዝበሃል ዘሎ ብልዑል ቅልጣፊ ንክትርድኦ የኽእል'ዩ።

ብመጀመርታ ካብቲ ኩሉ ኣብ ውሽጥኻ ዘሎ ሓሳባትን ኣብ ከባቢኻ ዘሎ ነገራትን ተፈሊኻ፣ ኣብቲ ዝበሃል ዘሎ ዛዕባ ናይ ምትኳር ባህሊ ምኹስኳስ የድሊ። ነቲ ዝበሃል ዘሎ ናይ ምስማዕን ዘይምስማዕን ሓላፍነት ዘሉካ ባዕልኻ ኢኻ። ምምሃር ኣባባ'ዩ ዝምርኮሱ። ኣብቲ ክፍሊ ኣቲኻ ክንሰኹ፣ ልኡም ኳንካ ኣብ ካልእ ሓሳብ ትኹብልል እንተ ኳንካ ብመጀመርታ እትውቀስ ንሰኻ ኢኻ።

ምስማዕ ጥራይ ኣድህቦኻ ኣጉዲሉ ንኣእምሮኻ ናብ ካልእ ሓሳብ ከግይሾ ስለ ዝኸኣል፣ ኖት ምሓዝ ኣገዳሲ'ዩ። ኖት እናወሰድካ ምክትታል፣ ናብቲ ዝበሃል ዘሎ ምሉእ ኣቐልቦ ክትገብር ይሕግዝ'ዩ። ብተወሳኺ፣ ኩሉም ኣብ ክፍሊ ዝበሃሉ ሓሳባት ይርድኡኻ ማለት ኣይኩነን። ገለኦም ልክዕ ከም እንቋቑሖ ኣብ እንኩብተር ጸኒሖም ክጫጭሑ የድልዮም'ዩ - ኣብ ኖትካ ኣጽኒሕካ ዳሕራይ ክትርድኦም ትጽዕር።

ኖት ምውሳድ፣ ካብ መምህር

ዝወጽኡ ክልስ-ሓሳባት፣ ሓሳባትን ኣገደስቲ መግለጺታትን ኣብ ወረቐት ምቕማጥ'ዩ። ኖት ክትወስድ እንክለኻ እቲ ዝተባህለ ግዜ ምስ ወሰደ ከም ዘይትርስዎ ምርግጋጽ'ዩ። ግናኽ ኖት ክትወስድ እንክለኻ ንነፍሲ-ወክፍ ዘረባ ክኸውን የብሉን። ቀንዲስ ነቲ ዝግለጽ ዘሎ ምርድኡ'ዩ ዝግባእ። እናሰማዕካ እንክለኻ ክትዝክር እትደሊ፣ ሓድሽ ኩይኑ ዝተሰማዓካ ዝያዳ ክበርሃልካ እትደልዮ ወዘተ. ኢኻ ኖት እትገብር። ብምስማዕ ጥራይ ብሑሕ ክመሃሩ ዝኸኣሉ ከም ዘሎው ኣይትዘንግዑ። ነቲ እትሰምዎ ዘለኻ ግን ሰቕ ኢልካ ብዝመጸ ኣይተእትዎ፤ ምስ ካልእ ከተዛምዶ፣ ናተይ ርእይቶ፣ ኣረኣኢያ

ወይ ኣተሓሳስባኽ ከመይ እዩ... ምባል ነቲ ዝበሃል ዘሎ ንምርድኡ ዓቢ ድጋፍ'ዩ ዝህቡ።

ኖት'ውን ስለ ምውሳድ ክጸሓፍ የብሉን። ግዜ ከይወሰደ እንክሉ ክንብብ፣ ብምሉእ ሓሳባት ገይርካ እንደገና ኣጻፊፍካ ክትጽሕፎ፣ ተወሳኺ መግለጺታት ዘድልዮ እንተኹይኑ መጻሕፍቲ ኣንቢብካ ከተሀብትሞ፣ ነቶም ኣውራ እትብሉም ነጥብታት ምልክት ክትገብረሎም፣ ዘይተረድኣካ ክትሓትት፣ ኣብ መወዳእታ ከኣ ጽማቕ ጽሒፍካ ስምዒት ብዝህብ መገዲ ከተዳልዎ የድልዩካ። ብፍላይ ግዜ ከይወሰደ እንክሉ እንተኹይኑ ካብ ምድርራብ መጽናዕቲ ምሒር'ዩ ዘገላግል።

ዳኣላ ተመሃሮ

Teacher: “Here is a math problem. If your dad earned \$300 dollars a week and he gave your mother half, what should he have?”
Student: “A heart attack.”

ሚሪ ማና

ጥቕሲ እዚ ሰሙን

“ንሰባት ቦቲ ክኹኑ ዝብህግዎ እናሓሰብካ ቅረቦም፣ ናብቲ በጺሐሞ ዘይፈልጡ ናይ ምግባር ዓቕሞም ንክበጽሑ ኸኣ ኣግዞም።”

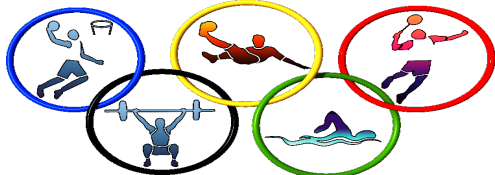
- Goethe

ንትምህርቲ፣ ምህዞ፣ ርኽበትን ሓፊዛዊ ህፃወትን ዝገኩጽ ጥቕሲ

ቍጽሪ ብኸመይ መሳጢ ንገብር?

1. ምሉእ ትርጉም ናይቲ ኣርእስቲ ንተመሃሮ ምሃብ
2. ብዝቐለለ መሰረት ዘትሕዝ ኣብነት ጀምር
3. ፈጠራን ስምዒትን ዋንካትን ክትቅሰቅስ ምኽኣል
4. ቀልቢ ተመሃሮ እትገዝእሉ ኣገባብ ምንዳይን ምኽታልን
5. መሰጥትን ኣካታዕትን፣ ካብ መጽሓፍ ወጻኢ'ውን ክኹኑ ይኽእሉ፣ ሕቶታት ምድላው
6. ተመሃሮኻ ሕቶ ባዕሎም ከም ዘዳሉዎ ምግባር
7. ንተመሃሮኻ ናይታ ትምህራ ዓውደ ትምህርቲ ቍጽሪ ጆርናል ክጽሕፉ ምድራኽ
8. ፕሮጀክት ምሃብ

መም. ሰተላ መሓረና

ሊደያ በረከት

ሻምፒዮን በድሚናቶን ዞባ ማክከኔ 2025 ድባሕ ክዛዘም'ዩ!

ካብ 18 መስከረም 1980 ወ.ድ.ደር ሻምፒዮን ባድሚናቶን ዞባ ማክከኔ 2025 ዝካየዱ ቀዳማ ሰነዳታን ኣብ ናይ

ፓራ-ባድሚናቶን ብክልተኡ ጸታ ወ.ድ.ደር ተካይዱ። በዚ መሰረት ኣብ ናይ ፓራ-ባድሚናቶን

ወ.ድ.ደር ደቂ-ኣገሳታ ወብት ሃይለ ገሰማዊት ተማኒኦል 2ብ፡ ሰላማዊት ተ/ማኒኦል ገሰማዊት ኣብ 2ብ ርብሪባ፡

ኣብ ናይ ደቂ-ኣገሳታ ደሞ በረከት ሃ/ማኒኦል ገሰማዊት ኣብ 2ብ፡ ዘርገሰይ ገሰማዊት ኣብ 2ብ ወሃን 2ብ ርብሪባ፡ ብዘወገኑ፡ ኣብ ናይ ዓረብ ሰነዳ (wheel chair) ወ.ድ.ደር፡ ኣገሰማዊት ሃይለ ገሰማዊት ተማኒኦል 2ብ፡ ሓይለ-ኣብ ኣልዓነ ንድሪር ጸሐ 2ብ ርብሪባ፡

ሻምፒዮን ባድሚናቶን ዞባ ማክከኔ ጸባኤ ሰነዳ 12 ጥቅምቲ ኣብ ሰነዳት ቅድሚ ቀነሩ ኣብ ጃምባዊም ሃገራዊ ናይ መዘገቢ ግምት ከድሮ፡ ከሉኹም ኣናብር፡ ጸታ ባድሚናቶን ደሞ ፕሮጀክት ብክክሪ ይሰድም።

ታርኮቭስኪ ምስ ኤፐርተን ዝጸንሐ ውዕኔ ኣናዊሐ

ፕሮጀክት ሰነዳ ከምዘለዎ ይሰድም።

“ኣብ ገለ እዋናት፡ ልዑልን ትሕትን ደረጃታት ዘለዎም ዓመታት ኣና ሓሊፍና፡ ሕጂ ኮኔ ነቲ ከበድ እዋን ክክላል፡ ክኣልፍ ኣና ተሳፊ ሃዘር ናብ ዝሄደ እወታዊን መሃን ሃዘር ክክላ፡ ግምት ከሰላ እወራ ኣወርጃ ምጽዋት ናይ ከሉ ሃዘር ህርጻይ እዩ ነደሩ። ኣብ መጻሕፍ ምስ በርኒል

እንግሊዘይ ተክላኦይ ኤፐርተን ጃምባ ኣርባብኪ፡ ተወሳኺ ናይ ክልተ ዓመት ውዕል ፈረመ።

እዚ ወዲ 32 ዓመት ተክላኦይ እዚ ውዕል ምዃራ፡ ምዃራ ሊግ ኣወርጃ ዝሸመ ከይቶ ኣዳክሞና፡ ታርኮቭስኪ፡ ኣብ ወርሒ ሐምሌ 2022 እዩ ካብ በርኒል ናብ ኤፐርተን ብኸገሰ ምዃረ ተጽእኖ፡ ኣብ ከሉ ዝተኸደ ወ.ድ.ደር ደሞ ኣብ 128 ጸወታት ብሞሃታ ኣርባብ ትኩታት ከመዘገበ ክኣል፡ ታርኮቭስኪ፡ መዘገቢ ምዃራ ሓሊፍ ጸታ እውን ሓብ ኣሉ።

ምዃራ ጸታ ልዑል ሰነዳት ዓመት ዝበረ ታርኮቭስኪ፡ ኣብ ፕሪሚየር ኣብ 116 ዓመቲ ወ.ድ.ደር ወሰለዎ፡ በዚ ኮኔ ድሕሪቲ 120 ጸወታት ዝወለ ጆርጅን ፒኔፎርድ ኣብ ካልይ ደረጃ ደርኦ፡ ታርኮቭስኪ ንኤፐርተን ሊግ ኣወርጃ

ሓሊፍ ምዃራ ናብ ምድብ ግን ኣይሸጸን፡ ሰነዳ ናብ፡ ክከላከል ዝሞ፡ ክሰነዳ ደሞ ጸባኤ ጆርጅን ኣሉ፡ ብሮጽ ኮኔ ናብ፡ ናይ ኣወርጃ ቦታት ኣብ ከሰላ እወራ ኣወርጃ ናብ፡ ሓደሻ ስታዲየም ምዃራ ገጽቢ ኣሉ፡ ኤፐርተን ኣብ ወርሒ ሰነዳት ናይዚ ዓመት ዝኸረተ ስታዲየም ሲሓድ፡

ኤፐርተን ኣብ ዓመት ጸወታ 2017/2018 ኣብ ግም ሊግ ኣወርጃ ተሳቲ፡ ካብ ናይ ምድብ ወ.ድ.ደር ምዃራ ይዘር፡

ታርኮቭስኪ ኣብ ዓመት ጸወታ ኤፐርተን ኣብ ዘደደን ሽወጥ ጸወታት ፕሪሚየር ተሳቲ፡

ብጽጊድ ሞሽን ኣተላልፎን ዘለ ኤፐርተን ክሰነዳ 11 ሃዘር ብመወሃል ኣብ ሰነዳ ፕሪሚየር ጃምባ ተርታ ሓዘ ትሞዝኦ ኣሉ።

ስነ-ስርዓት ቀብሪ እንግሊዘዊ ተጓሳጣይ ሪኪ ሃተን ተፈጸመ

ስነ-ስርዓት ቀብሪ ካብታ ዝጸደቀ ዓ.ዓ. 216 ኪ.ሜ. ሰልፊ ኣዩዎም፡ ስነ ስርዓት ቀብሪ ድሕሪ ምጽም ደሞ ኣብ ስታዲየም ማንሊቲ (ኢትዮጵያ) ናይ ዝኸረ ጸንቦል ኣዩዎም፡

ወሩዳት ተጓሳጣይ ግላሚ ከም ናራገኡ ብደፍ፡ ታደሰን ፋርን ሊዮም ጋላርን ከምኡ ደሞ ከኹብ ተጽዋታይ ከሰላ

ኮኹብ ሻምፒዮን ግላሚ እንግሊዘይ ተጓሳጣይ ሪኪ ሃተን ሰነዳት 14 መስከረም ኣብ መበል 46 ዓመት ኣብ ከተማ ማክከኔ ኣብ ዝርከበ መዓሪ ቤት ሞይቲ ድሕሪ ምርኮ፡ ኣብታ ከተማ ቤተሰብን ፈተውቲን ኣብ ዝረገሰሉ ስነ-ስርዓት ቀብሪ ተካይዱ፡ ሪኪ ሃተን ምሉእ ዕድሙኡ ደጋይ ማን ሲቲ ምዃራ፡ ተሳቲ ናይቲ

እወራ እንግሊዘይ ሞይን ፋርን ካልኣን ኣብቲ ስነ ስርዓት ቀብሪ ተርኪቦም ነደርዎም፡

እዚ ዝ ሂሳብን ብዘበል ባን ዝጸደቀ ተጓሳጣይ ኣብ ናይ ዝረከብን ዝኸበደን ሞይት ወ.ድ.ደር ቁልፒን ብምዃን፡ ሞይት ግላሚ ዝተረፈ ሓደ ካብዎም ህብላት ተጓሳጣይ ብምዃን ምዃራ ይጸናቡ፡

ግሓሰነር 'ናብ ባዮር ወይ ዩናይትድ ክኸይድ'ዩ' ንዝብኡ ወረ ይነጽጎ

ባዮር መኒኸን ማክከኔር ዩናይትድ ኣሰርጋዊ ኣሰራሚ ኣሊሸር ግላሲ ገሰሪታ ፓላን ገዲፉ ናብ ኣሰርጋን ምዃራ ይተሰብ ከምዃራ ድሕሪ ምስብረኑ ካብ ደቡብ ለንደን ከወጸኦ ከምዃራ ብምዃራ ይሰድም። ግላሲ ኣብ ሰነዳት 2024 ኣብ ማዳ ሰልጣኒት ፓርክ እወራ ካብ ዘነበር ኣብ ፓላን ሃቢ ለውጢ ከምዃራ ኮይኑ፡ ዝካየዱ ዓመት ኣብ

ወርሒ ግሰት ፓላን ምዃራ ሲቲ ብምዃራ ሞይት ኣፍኡ ከኹ ኣብ ወርሒ ካላ ደሞ ንኣሊሸር ብኸገሰ ጸታ ብምዃራ ኮሚቴ ሸልድ ክትግኡ ኣክሊዎ፡

እዚ ዓመታት እዚ ተግኣጺፉ ክሰነዳ ገና ምስ ፓላን ሓደሻ ውዕል ብዘይምፍራሙ ደሞ ምስ ካልኣት ክሰነዳ ብኸገሰ ደሞ ምስ ማክከኔር ዩናይትድ ውዕል ከይድ ምንጽሳራት ፈጠሩ ኣሉ ዝበል ወረ ተናፈሉ፡ ብዘባከ፡ ባዮር መኒኸን ካብ ኣሰራሚ ሸልድ ከምፓኒ ክትፈልሰ እንተመጸ፡ ምህኦ እውን ክጽዝር ተክሎ ከምዃራ እዩ ተወር፡

ግላሲ ኣብ ሃዘር ኣሰርጋ ኣብ ዝተኸደ ናይ ምዃራ ጸዋባል “ሰርኪልፍ ጋላ”፡ ብሉጽ ኣሰራሚ ናይዚ ዓመትዚ ዝበል ጸዋኦ ድሕሪ ምዃራ ኣብ ዝዘገ

መዘገቢ “ሓደ ሰነዳ ኣሰራሚ ባዮር መኒኸን ክትወን ትደሊ ኢኹ ኣሉ፡ ሰነዳ ምህይ ከይተወሰነ፡ እንታይ ከም ዝደሊ ክፈልጡ ምዃራም ሰነዳቲ፡ ብዘኩ ተኸታሊ ሚድያታት ኣይተወሰነ፡ ምዃራቲ ብዘኩ ሰነዳት ዝተሓወደ ዘደሊ ጸሐፋት ከምዃራ ኣሰራሚ” ኣሉ፡

ካብ ክሰነዳ ፕሪሚየር ከሰራፍ ዝደሊ ክሰነዳ እንታ ኣብ ዝተሓተተ ኮኔ “ዝኸሰ ክሰነዳ ምዃራ ናብ ክሰነዳ ከይተወሰነ፡ ምዃራቲ ኣብ ክሰነዳ ክሰነዳ ኣሰራሚ፡ ሰነዳ ብዘነ ከምዃራ ዓይነት ሃር መዘገቢ ክሰነዳ ኣይደልን፡” ብምዃራ ምዃራ ሂሰ፡

እዚ ብዓርግ እዚ እንታ ክሰነዳ ኣብ ትሕቲ ኣሰራፍት ግላሲ ቅድሚ ኣብ ፕሪሚየር ብኸገሰ፡ 2ብ ምዃራ ኣብ ከሉ ወ.ድ.ደር ኣብ ዘደደቲ 19 ግምት ከይተወሰነ ወደኦ እዩ፡

ኣሊሸር ጂኖድ ካብ ሊግ ጥሮታ ክወጽእ እዩ

ፈረንሳይ ኣጥቃዒ ኣሊሸር ጂኖድ ካብ ሊግ ጥሮታ ክወጽእ መደብ ከምዃራ ዝለ፡

እዚ ወዲ 39 ዓመት ኣጥቃዒ ናይ ከሉ ሃዘር ብሉጽ ኣመዘገቢ ሸቲ ብምዃራ ኣብ ናይ ሰነዳ ኣመሪካ ሊግ ኣምኡኤል (Major League Soccer) ድሕሪ ምዃራ ኣብ ክረምት ናብ ፈረንሳይ ሊግ 1 ተመለሰ፡ ሞላኦ ሊግ ውሕሰቲ ክሰነዳ ኣይትከፍ፡ ጂኖድ ኣብ ናይ መወጸታ ምዕራፍ ህይወቲ ኣብ ከሰላ እወራ ዝኸሰ ክሰነዳ ብምዃራ ክጽዋ ከምዃራ ኣረጸኦ፡

ብዘወገኑ እዚ ተግምቲ ሞይት ግላሲ 2018 ዝኸነ ፈረንሳይ ንኣሊት ክልተ ዕድድ ምስ ከሰላ እወራ ዝጸንሐ ገሰብ ከም ዝኸዘም ኣተዘበደ፡ ኣክባሪ ኣጥቃዒ ኣርገሰ፡ ትፈሊን ኣሊ ሚኒየን ዝበረ ጂኖድ ደሮ ኣብ ሸምት ጸወታት ሰነዳት ሸቲታት ብምዃራ ኣብ ሊግ 1 ልዑል ስም ዘለዎ ተጽዋታይ፡ ብዘነ መዓሊ መደብ፡ ክረብ ከሉ ደሞ “ዘ ዓመት ብኣተክር ክወጽእ፡ ብወጽኦ ክከወን ተሳፊ እዘር፡ ብሮጽ ደሞ ሊግ ናይ መወጸታ ፓላታይ ክትወን” ኣሉ፡

ጂኖድ ኣብ 2012 ሞይት ሊግ 1ን ወርቃዊ

ሰነዳ ክወጽኦ ክኣሉ፡ እዞን ዝረከበ ዓመታት ገሰብ ዓዲ እንግሊዝን ሞይትን መዘገቢ ብምዃራ ምስ ኣርገሰ፡ ትፈሊን ኣሊ ሚኒየን ሞይት ዓመታት ክኸገሰ ኣክሊዎ፡

ዩናይትድ ካብ ጂኖድ ካብ ምወጻን ምስ ትፈሊ ክትወጽእ ኣወጽኦ

ማክከኔር ዩናይትድ ገሰብ ጂኖድ ካብ ትፈሊ ይርመሩ ከናን ይልጁን ኣብ ክረምት 2026 ዝወጽእ መደብ ክትወጽእ ምዃራ ብምዃራ ብገፊ ሚኒየን ፓውዘር ፕሮጀክት ወጻኝ ኣወጽኦ፡

እዚ ገዳይዚ ትፈሊን ኣርገሰን እውን ተመሃሊ ትኸረት ኣንበረኡ ኣለዎ፡ እንታይ ጂኖድ ክኩ ነቲ ኣብ ኢጣልያ ልዑል 90 ዓመቲ ወ.ድ.ደር 18 ሸቲታትን ዘመዘገበ ወዲ 20 ዓመት ኮኹ ክትወጽእ ወሰኖ፡

እዚ ብዘለ ብኸገሰን ህድኣትን ዘደገቦ ተጽዋታይ ጂኖድ ሞላኦ ማክከኔር ትፈሊን ኣርገሰን ተገዳኡ እንተሕደረሉ፡ ጂኖድ ምስ ተጽዋታይ ዘለዎ ውዕል ካብ 2029 ክትወጽእ መደብ ከምዃራ እዩ ትገልጽ፡

ምዃራ ይልጁን እዞን ሞይት ክሰነዳ ኣወርጃ ስሕብ፡ ትፈሊ ከም ኣብ ናይቲ ኣብ መዓሪ ቤት ዘኸረ መደብ መደብ ኣንበረት ኣሉ፡ ይኹን እወራ ጂኖድ ኣብ ኢጣልያ ምስ ዘለዎ ደረጃ፡ ኣብ ተጽዋታይ ዝኸነ ለውጢ ክትወጽእ መደብ ከም ዘይብእ እዩ ትሕብር፡ ብኸገሰ ወገን ማክከኔር ይልጁን እዞን ዝኸነ ሰነዳት ብምዃራ ከም መዓሪ ቤት ብኸገሰ ፈረንሳይ ክኸፍ ኣብ መደብ ክትጽዋ ተክሎ፡

ካልኣት ሞይት ክሰነዳ ሲኦ እውን ኣብ መዓሊ ንደልዲዝ ምወጻን ሓሳብ ከም ዘለዎ ይገባ፡ እዚ ብዘለ ብኸገሰ ምስ ኮኹ ሃር ኣሊሸር ይል ፒሮን ማይኦል ሓወድኹን ክወጽእ ዝጸንሐ ተጽዋታይ ዝነቲ ካብ ቲሪን ከወጸኦ ድሕሪ

ኣርገሰ፡ በዚ መሰረት ማክከኔር ኣብ ዝመዓሊ ክረምት ንደልዲዝ ምወጻን ምስ ትፈሊ ኣብ ወ.ድ.ደር ከም ትኣቲ ትከሰር፡ ጂኖድ ካብ ደሞ ድሕሪ ናይቲ ተጽዋታይ እንታ ሓዘዞ ፕሮጀክት ምዃራ ደረጃ ኣሉ፡

ዜና ዓለል

የፍጥነት ጽ/ቤት

እስራኤል፡ ንግግረው ምቁራጽ ከፍተኛ ቻዛ ተቆብላቶ

መንግሥቱ እስራኤል ነቲ ሓገሽ አቅዲሞ ዝተሰማሙ እግረው ስምምነት ምቁራጽ ተኸሲ ወሽመጥ ቻዛ ተቆብላ ነው ዘድጃ ተብሊና።

በዚ ድሜ እቲ ስምምነት ምቁራጽ ተኸሲ ካብ ትማሊ ዓርቢ ጀመሩ ተግባራዊ ኮይኑ ኣሉ።

በቲ ጸሕፊት ቀዳማይ ሚኒስተር እስራኤል ቤንገሚን ናታጋህቡ ኣብ ዘወጹ መግለጺ፡ መንግሥቱ እስራኤል ብተማሽ ጅሆ ተታሓዞ ዘለዉ - ብህይወት ዘለዉን ዝሞቱን - እስራኤላውያን ንጽልቶቹ ዝኸፈኸ ቅጥዒ ኣወጸኡ ነው ዘሎውን ተብሊና።

እቲ ስምምነት ምቁራጽ ተኸሲ ዋላጺ እኹል ናይ ተቆጣጥሮ ደምጺ ርኽቡ እንቲ ሃለዉ ወሓዱ ዘይካኑ

ነቲ ደምጺ ከፍተኛ ክድማቶ ዝጽኑት ሚኒስተራት ግን ኣንጻሩ ነው ዘድመዱ ተፈሊጡ ኣሉ።

ሩሲያ፡ ንኢራንን እስራኤልን ንምትዕራቕ ትሰርሕ ምህላዋ ኣፍሊጣ

ፊደረሽን ሩሲያ ኣብ መገን እስራኤልን ኢራንን ዘሎ ወጥሪ ግምገማን ንጽልቶኡን ሃሊጊት ናብ መዲያ ዘተ ግምገማኡ ነው መገዥ ኮይና ትሰርሕ ነው ዘቱ ፕሪዛይት ብላድሚር ፑቲን ገለጹ።

ፕሪዛይት ፑቲን ወሲኹ እስራኤል ምስ ኢራን ሰላም ክትከር ነው እትደሊ ዝገልጽ መልእክቲ ሩሲያ ናብ ኢራን ከተመሓልልላ ምእጽጎታኣ ነው

ዘቅርብኦ ኣለፈ።

ኣብቲ ዝተሰራሰረ ሓምሲ ኣብ ከተማ ዳሻጸ - ታንጋቢታን ዝተኸደ ዋላ ሩሲያን ማእላይ ኣለዎኒ ፕሪዛይት ፑቲን ሃዱ ኣብ ምምህል ገጽሊላዊ መደብ ጣሪን ዘሎ ኣህጉራዊ ወጥሪ ግምገማኡ ምስ ኢራን ሓብራ ትሰርሕ ነው ዘላ ገለጹ ነይሩ።

ሞሃ፡ ዲፕሎማሲ ምስ ገጽሊላዊ

መደብ ጣሪን ዝተሓዘተ ጽግዥ ክፈትሕ ዝኸኸል እንኳ መገዢ ምዃን'ያ ተረድኦ።

ብመሳሪት ጸብጽብ ክረምሊኒ ፕሪዛይት ፑቲን ቀዳማይ ሚኒስተር እስራኤል ቤንገሚን ናታጋህቡን ዝተሰራሰሩ ሰሙን ኣብ ዘደድዎ ናይ ተለፎን ዝርርብ ብዘገበ እግረው ስምምነት ምቁራጽ ተኸሲ ወሽመጥ ቻዛ መደብ ምምህል ገጽሊላ ኢራንን ምርጋኡ ኣብ ሶር ዘሎ ከታታትን ኣመልኪቶም ተዘራረሞ ነይሮም።

ፊደረሽን ሩሲያ ኣብ መገን እስራኤልን ኢራንን ናይ ዝርርብ ባይታ ግምገማ ደልወቲ ምህዋውን ተብራ ኣሉ።

ፕሪዛይት ፑቲን ሓዲ ካብቶም ነቲ ዝተሰራሰሩ ሰሙን ኣብ ምስ ኢራንን እስራኤልን ዝተፈጥረ ግጽታን ግምገማኡ ብቅጽብ ምስ መራሕቲ ክልተኣን ሃሊጊት ዝተራኸበ ወሓዱ መራሕቲ ዓሎ እዩ።

“ዘለንሲ ንክወገንት ናይ ምግንዛብ ዓቕሙ ኣጥፊኡ እዩ” ሚ/ጉ/ወጻኢ ሃንጋሪ

ፕሪዛይት ባሕርን ፕላድሚር ዘለንሲ፡ “ሃዱ ናብ ሕብረት ኣወርጻ ንክጽገር ባሕር ዝወሰነ ኮይኑ ዝሰማ እንተሉ ምሉእ ብምሉእ ክወገንት ናይ ምግንዛብ ዓቕሙ ኣጥፊኡ ኣሎ ማለት'ዩ” ክብሉ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ሃንጋሪ ፒተር ሰዚጃርቶ ገለጹ።

ሕብረት ኣወርጻ ባሕርን ኣብ 2030 ኣባልነት ሕብረት ኣወርጻ ክትረከብ ዝበል ሹቶ ኣቅማው ምህወ፡ ምንቁታት ይሕብሩ።

ቡዳፕሽት ግን ንተሓብ ናይቲ ሕብረት ብምቅጥ፡ እቲ ሰማይ ነቲ ኣብ ሞገ እቲ ሕብረትን ፊደረሽን ሩሲያን ዘሎ ዘይምቅዳው ዘወጸን ንጽልቲ ግብር ናይቲ ሕብረት ኮኣ ሰሞ ዝኸውንን ምዃኑ ብምጥጽ እያ እተጠነቅቑ።

ዝተሰራሰሩ ፕሪዛይት ዘለንሲ ኣብ ዝሞ ጋሊጣዊ መግለጺ ድሜ ቀዳማይ

ሚኒስተር ሃንጋሪ ቪክቶር ዓርቤኡ ኣብ ልዕሊ ሕብረት ኣወርጻን ባሕርን ተደጋጋሚ ክፈታታት ብምቕራብ ህቡቡት ወደቡ የሰሉ ኣሎ ክብል ወቕቲ ነይሩ።

ሚኒስተር ፒተር ሰዚጃርቶ፡ ባሕርን ምሉእ ደገፍ ኣብሉት ሕብረት ኣወርጻ ከደረሰቡ ናብቲ ሕብረት ክትኣቲ ዝኸሰበ ነው ዘይካ ኣረጸኡ።

ብዚህ ሃንጋሪ መራሕቲ ሰላሚኦን ሓዲ ሰብ ሰልጣን ፖለቲካ ነውኡ ደማ ልዕሊ ፍርቂ ካብ ዚጋታት ፈረገሃን ኣስርራኡ ባሕርን ናብ ሕብረት ኣወርጻ ክትጽገር ነው ዘይደልዩ ብደጃ ኣወርጻ ዝተኸደ መጽናዕቲ የመልክት።

ፊደረሽን ሩሲያ፡ ሕብረት ኣወርጻ ኣብ ቁጠላ ኣተካሩ ክኸበ ዝርከቡ ባሕርን ኣብቲ ሕብረት ኣባልነት ክትረከብ ነው ዘይታወቅ ኣገራ ኣሉ።

ኣመሪካን ብራዚልን ቁጠላዊ ዝምድናኦን ንምሕያል ተመያዩጠን

ዝተሰራሰሩ ሓምሲ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ብራዚል ማወር ሸያራ ኣብ ምሕያል ቁጠላዊ ዝምድና ሃዱን ኣመሪካን ኣመልኪቲ ምስ ኣመሪካ መዛኡ ማርክ ሩብሮ ብኤሌፎን ዝርርብ ነው ዘደድዱ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ብራዚል ኣፍሊጡ።

ኣብ ቀረብ እዋን ምስቲ ዛገብ ቅርብ ዘለዎም ሃላውያን ሰብ ሰልጣን ክልተኣን

ሃሊጊት ኣብ ሞሽንታን ተራኸቦም ክዘረቡ ምዃኖም ኮኣ ተፈሊጡ ኣሉ። ዝተሰራሰሩ ሰሙን መራሕቲ ብራዚልን ኣመሪካን እቲ ዝተሰራሰሩ ክሰሉ ኣመሪካ ኣብ ልዕሊ ካብ ብራዚል ናብ ዕደጋታት ዝኣቲ ግምገማ ፍርድት ዘድጃቶ ልዑል መጠን ቀረጽን እንኖን ኣብ ዝሰራሰሩ መገዢታት ኣመልኪቶም ነው ዝዘዩ ተብሊና ኣሉ።

“ኣመሪካ ውግእ ክትከፍተለይ ደልያ” ኮሎምቢያ

ፕሪዛይት ኮሎምቢያ ገህታዊ ፔትሮ ኣመሪካ ወፍሪ ጸረ ሕግ ሓርስ ብዘበል ገልብብ ኣመኻንያ ኣብ ዞገ ካሪቢያን ከፍተኛ ክትጀምር ትፍትን ነው ዘላ ከሰላ።

ፕሪዛይት ፔትሮ ኣብ ማሕበራዊ መራኸብታት ኣብ ዝዘርግሑ ጽሑፍ እቲ ኣመሪካ ብሰሞ ወፍሪ ጸረ ሕግ ሓርስ እተካይዶ ዘላ ወተሃራዊ ሰርሐት፡ ኣብቲ ዞገ ግዝዮድ ግዳ ሕግ ሓርስ ግምገማኡ ዘይካሉ ኣብኡ ዝርከብ ተፈጥሮኣዊ ሃብቲ ግምገማኡ ዝገለጸ ምዃኑ ገለጹ።

በቲ ጸሕፊት በቲ መንግሥቲ ኣመሪካ ግን ነቲ ብፕሪዛይት ፔትሮ ቀረብ ዘሎ ክሲ “መሲት ዘይብሉ” ክብል ነው ዝጽኑ ርዕዮተሰራተኛ ተብሊና።

ኣብ ዝተሰራሰሩ ሰሙናት፡ ኣመሪካ ኣብ ከባቢ ሽግግራዊ ግዝዮታቶን ዝበራ - ብዘሕጋዊ ምጥራር ሕግ ሓርስ ዝጠርጠረቲን ብወሓዱ ኣርህቡ

መራኸብ ግላማ ገደራ ኣብ ልዕሊን ብዘደድቶ ደቡባዊ ልዕሊ 20 ሰባት ነው ዝተቆየሉ ምንቁታት ይሕብሩ።

ኣመሪካ ነቲ እተካይዶ ዘላ ወተሃራዊ ሰርሐት፡ ኣብ ካሪቢያን ግዝዮድ ዘይሕጋዊ ምጥራር ሕግ ሓርስ ግምገማኡ ዝገለጸ ምዃኑ እያ ትገልጽ።

ሞሽንታን ካብ ሃይሕ እዋን ኣትካሊቱ ፕሪዛይት ሽግግራዊ ነፃነት ማዳሪ ምስ ጉጅሊታት ኣሲጋርቲ ሕግ ሓርስ ርኽብ ነው ዘለዎ እያ ትኸሰቡ።

ፕሪዛይት ማዳሪ ግን እቲ ክሲ ካብ ሰልጣኑ ግምገማኡ ዝፍርብ ሓቅነት ዘይብሉ ብቅን ምዃኑ'ዩ መልሲ ሃብሉ ኣሉ።